NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. WYDANIE II.

Rok X. Kraków, środa 6 kwietnia 1927 Nr. 89

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Numer telefonu 279. — Konto czekowe P. K. O. w Krakowie 400.630.
Nakładem Spółki Wydawniczej „NOWY DZIENNIK".
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracji. Komunikaty przesłane redakcji nie będą uwzględnione.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe.

Cena numeru 20 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 5'00 kwart. Zł. 15'00
w Krakowie z odnoszen. do domu „ „ 5'20 „ „ 15'60
Na prowincji z przesyłką poczt. „ „ 5'60 „ „ 16'80
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 9'00 „ „ 27'00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'15, wiersz milimetr. 1-szp. Zł. 0'20, nadesłane Zł. 0'60, wiersz milim. 1-szp. w tekście Zł. 0'85, wiersz milim. 1-szp. na 1-ej stronie Zł. 1'—, gratulacje Zł. 10, inseraty zamiejscowe o 50%, zagranicz. o 100% droższe.

Na marginesie projektowanych zmian ordynacji wyborczej do Sejmu

„Jeśli uchwalimy ordynację wyborczą w brzmieniu Komisji, to będziemy mieli Sejm, w którym wszechwładnie będzie panował p. Witos w sojuszu z ks. Lutosławskim, pozatem wszyscy inni będą ignorowani i lekceważeni, ich słowa, ich głosy nie będą brane pod uwagę i przedstawiciele tych grup ludności będą zmuszeni prowadzić walkę poza Sejmem i kto wie, czy nie przeciwko Sejmowi".

Tak zakończył swoje przemówienie podczas ogólnej dyskusji nad ordynacją wyborczą w Sejmie Ustawodawczym, dnia 9 maja 1922 r., poseł Grünbaum. Prorocze słowa! Nie przewidział tylko p. Grünbaum, że walka przeciwko wszechwładztwu p. Witosa skończy się tak krwawo na ulicach Warszawy. Czy się jednak już skończyła? Sejm poniżony, zmaltretowany, zniewolony do autokastracji, doprowadzony do ślepego wykonawcy życzeń jednostki, jednak chce jeszcze w osobach swoich głównych przedstawicieli i wyrazicieli pp. Witosa i Głąbińskiego, pchnąć Państwo zapomocą nowej ordynacji wyborczej na takie tory reakcji, o jakich marzono w Sejmie Ustawodawczym, ale których osiągnięcie za pomocą poprzedniej ordynacji wyborczej w przyszłych wyborach do Sejmu stało się bardzo problematyczne. I oto powstają urągające wszelkim zasadom równości i proporcjonalności projekty w rodzaju projektu p. Głąbińskiego.

Jakież może być i jest w istocie stanowisko Koła Żydowskiego do projektów zmiany ordynacji wyborczej? Stojącym na uboczu mogłoby się zdawać, że Koło jest zadowolone z poprzedniej ordynacji i żadnych zmian sobie nie życzy. Otóż cytata, przytoczona we wstępie niniejszej notatki, najlepiej dowodzi, że Koło nie było i nie może być zadowolone z tej ordynacji i że posłowie żydowscy w Sejmie Ustawodawczym z całych sił walczyli przeciwko tej ordynacji. Pozwolę sobie przytoczyć jeszcze jeden krótki ustęp z wspomnianej mowy p. Grünbauma: „Chcieliście Panowie uniemożliwić nam Żydom, wybieranie własnych posłów za pomocą własnych sił? Zmuszacie nas więc do stworzenia bloku mniejszości narodowych".

Użycie tego argumentu było przestrogą, której jednak nie wzięto pod rozwagę. O cóż obecnie idzie projektodawcom w rodzaju p. Głąbińskiego? Idzie przedewszystkiem o zniesienie zupełne zasady proporcjonalności. Bo przecież okręgi 2- lub 3-mandatowe urągają wprost wszelkiej proporcjonalności, a przy zasadzie jednorazowego skrutynium mogą doprowadzić do tego, że ogromna większość ludności, głosująca na rozmaite listy nie większościowe wogóle nie będzie miała przedstawicieli w Sejmie. Jeżeli idzie o nas, Żydów, to w tych warunkach oprócz Warszawy, o ile stolica nie będzie jeszcze podzielona na parę okręgów wyborczych, nie mamy wogóle możności wybrania gdziekolwiek swojego przedstawiciela. W ten sposób dziesiąta część ludności może w rezultacie mieć w Sejmie 1 lub 2 przedstawicieli. I to ma się nazywać proporcjonalnością! Ależ w takim razie najlepiej będzie zerwać zupełnie z zasadą proporcjonalności, niż obłudnie ją nibyto podtrzymywać. Nic wtedy nie stracimy, a może nawet zyskamy, jeżeli będą utworzone okręgi jednomandatowe z wyborami ściślejszymi. To samo dotyczy nietylko nas, ale i wszelkich mniejszości, czy to narodowościowych, czy politycznych, rozsianych po całym kraju. Jeżeli ma być zachowana zasada proporcjonalności, to możemy się zadowolnić tylko okręgami co najmniej 10 mandatowymi, a wtedy ilość posłów w Sejmie, jest dla nas obojętną, bo przy solidarnem głosowaniu wszystkich Żydów na jedną listę, możemy otrzymać w Sejmie ilość miejsc przynajmniej zbliżoną do należnej nam na zasadzie proporcjonalności. Jeżeli zaś zasada proporcjonalności ma być zupełnie zmniejszoną, to wtedy dążeniem naszem powinno być: jak największa ilość posłów, jak najmniejsze okręgi wyborcze. Blokowanie list jest dla nas niezmiernie ważne. Nietylko na zewnątrz, ale i wewnątrz stronnictw żydowskich. Ustałyby wtedy obrzydliwe targi o ilość mandatów dla poszczególnych stronnictw żydowskich i przedstawicielstwo żydowskie byłoby więcej zgodne z wolą ludu, niż jak się to działo przy poprzednich wyborach, gdzie nolens volens Żydzi dla zachowania koniecznej solidarności zmuszeni byli nieraz głosować wbrew swoim przekonaniom, co niewątpliwie przyczyniło się do utraty kilku mandatów.

O horoskopach na przyszłość w razie zachowania dotychczasowej ordynacji, a zdaje się, niestety, jest to dla nas najlepszy horoskop z możliwych, nie będę narazie mówił; w każdym razie nie przedstawiają się przyszłe wybory dla nas wcale różowo. O tem jednakowoż dyskusja byłaby jeszcze przedwczesną.

Dr. Weinzieher
poseł na Sejm.

Komitet rzeczoznawców do spraw mniejszości narodowych

rozpoczął obrady w sprawie spoczynku niedzielnego

Komitet wysłucha przedstawicieli żydowskich sfer gospodarczych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 4. Sin. Dziś odbyło się posiedzenie komitetu rzeczoznawców dla spraw mniejszości narodowych. Na posiedzeniu byli obecni p. Leon Wasilewski oraz dr Loewenherz. P. Hołówko, naczelnik wydziału wschodniego nie przybył, gdyż wystąpił już z komitetu rzeczoznawców. Na jego miejsce nie został jeszcze nikt wyznaczony. Sekretarzował naczelnik wydziału dla spraw mniejszości narodowych p. Suchenek. Obecni byli również przedstawiciele ministerstwa spraw wewn., przemysłu i handlu, oraz pracy i opieki społecznej. Omawiano sprawę spoczynku niedzielnego. Do konkretnych wniosków nie doszło. Natomiast postanowiono wezwać na środę przedstawicieli sfer gospodarczych żydowskich, a mianowicie przedstawicieli przemysłu, handlu oraz robotników żydowskich. Po zasięgnięciu ich opinji komitet rzeczoznawców przystąpi do opracowania w porozumieniu z przedstawicielami odpowiednich ministerstw wniosku w sprawie noweli do ustawy względnie rozporządzenia o odpoczynku niedzielnym. Sesja komitetu zostanie zakończona prawdopodobnie we czwartek lub piątek.

Z dotychczasowego przebiegu obrad należy przypuszczać, że zostanie uregulowana pomyślnie sprawa otwierania w niedzielę sklepów drobnych handlarzy oraz sprawa pracowania w niedzielę majstrów, u których pracuje najwyżej 5 od 6 czeladników.

Jutrzejsze posiedzenie poświęcone będzie wyłącznie sprawie ankiety wschodniej Małopolski w sprawie wykonania ustaw językowych we wsch. Małopolsce.

Prezes Banku Polskiego, p. Karpiński

przeciwko udziałowi finansistów amerykańskich w zarządzie B.P.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 4. 4. Sin. Prace nad ukończeniem planu finansowego trwają w dalszym ciągu. Krążą pogłoski, że punktem ciężkości obecnych rokowań jest w dalszym ciągu stanowisko prezesa Banku Polskiego p. Karpińskiego, który uważa, że udział finansistów amerykańskich z głosem decydującym w władzach Banku Polskiego nie odpowiada interesom Banku. Na argument, że w ten sposób zostanie zwiększony kapitał obrotowy Banku Polskiego, p. Karpiński twierdzi, że dotychczasowy kredyt nie został wyzyskany przez klientów Banku Polskiego, jakkolwiek zostały usunięte dotychczasowe trudności kredytowe. Wobec tego jednak, że na nadzwyczajnem walnem zebraniu Banku Polskiego przyjęto zasadniczo warunek zwiększenia kapitału na wypadek wkroczenia kapitału zagranicznego i to pod warunkiem, że inaczej pożyczka nie zostanie udzielona, p. Karpiński godzi się w dalszym ciągu jedynie na dopuszczenie obserwatora w Banku Polskim, jednakże o tem, by 4 przedstawicieli finansjery amerykańskiej było reprezentowanych we władzach Banku Polskiego nie chce słyszeć.

Bliskie podpisanie traktatu polsko-sow.?

Podróż min. Zaleskiego do Moskwy.

Berlin. 4. 4. (tel. własny). „Welt am Montag" zapowiada w depeszy z Warszawy zawarcie w najbliższym czasie traktatu polsko-sowieckiego Minister spraw zagranicznych Zaleski ma w związku z ratyfikacją traktatu udać się do Moskwy po dniu 3 maja.

Ciekawy szczegół audjencji pani Karin Michaelis

u marszałka Piłsudskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 4. Sin. Pani Karin Michaeli uzyskała dnia 30 marca br. możność widzenia się z panem marszałkiem Piłsudskim. Na kró tko przed wyznaczoną audjencją obecna była p. Michaelis na przyjęciu w Związku literatów i dziennikarzy żydowskich. P. Karin Michaelis spóźniła się wobec tego na audjencję u mar szałka Piłsudskiego, któremu na wstępie oświadczyła: Uważałam, że nie będzie krzywdy, jeżeli przyjdę do pana marszałka później, dla tego, że pan marszałek i tak jest zajęty i nic sobie z mojej wizyty nie robi. Natomiast uwa żałam, że byłoby to nieprzyzwoicie obrazić instytucję kulturalną żydowską.

Następnie znakomita pisarka zapytała pana marszałka, czemu się to dzieje, że po złożeniu przez nią wizyt w instytucjach żydowskich cofnięto w sferach towarzyskich cały szereg zaproszeń, dodając, czy jest to wyrazem nastroju całego społeczeństwa.

Pan marszałek Piłsudski oświadczył, że nie przypuszcza, jakoby to wyrażało nastrój całej ludności polskiej. Zresztą — dodał p. marszałek — nie przychodzę do Żydów na zaproszenia, a mimo to nie przyjmują mnie również w niektórych sferach towarzyskich...

Dwaj socjaliści żydowscy na Litwie skazani na śmierć

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Kowno, 4 4. ŻAT. Dziś zapadł tutaj wyrok sądu polowego, skazujący dwóch socjalistów żydowskich Melameda i Klapenasa na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wyrok wywołał olbrzymie poruszenie wśród szerokich sfer społeczeństwa żydowskiego na Litwie.

Dookoła podróży hr. Bethlena do Rzymu

Budapeszt. 4. 4. PAT. Pisma omawiają żywo podróż prezesa rady ministrów hr. Bethlena do Rzymu, przyczem stwierdzają jednomyślnie, iż celem podróży tej są dwie sprawy konkretne a mianowicie sprawa dostępu Węgier do morza o raz zawarcie traktatu przyjaźni i arbitrażowego. Co do pierwszej sprawy, to rokowania pro wdzone już równorzędnie z Jugosławją dają rę kojmę iż kwestja ta zostanie pomyślnie załatwiona. Podróż premjera węgierskiego do Rzymu jest poważnym krokiem naprzód w polityce węgierskiej, dążącej do pozyskania przyjaciół oraz do konsolidacji finansowej państwa. Węgry — jak podkreślają pisma — dążą do utrzymywania stosunków przyjaźni ze wszystkimi państwami, które stwarzają warunki rozwoju tych stosunków.

Bethlen u Mussoliniego

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Rzym, 4 4. (D) Dziś przyjął Mussolini premjera węgierskiego hr. Bethlena, z którym omówił cały szereg aktualnych spraw politycz nych. Słychać, że głównym tematem konferen cji była sprawa konfliktu włosko-jugosłowiań skiego.

Likwidacja związku obrońców rasy na Węgrzech

Budapeszt, 4 4. ŻAT. Minister spraw wewn. oświadczył, że rząd przystąpi w najbliższym czasie do likwidacji związku „Obrońców rasy" na Węgrzech. Organizacja ta znana jest ze swej krańcowej działalności żydożerczej.

Zgon nieprzejednanego wroga żydostwa

Budapeszt, 4 4. ŻAT. Zmarł tutaj wskutek ataku sercowego biskup Prohaska, nieprzejednany wróg żydostwa. Zmarły biskup niejednokrotnie wygłaszał kazania podburzające do czynnych wykroczeń przeciwko Żydom. Za swe niepohamowane wystąpienia przeciwko Żydom otrzymał Prohaska w swoim czasie upomnienie z Rzymu.

Zydzi, masoni i jezuici sprawili,

że St. Zjednoczone przystąpiły do wojny światowej

Opinja Ludendorffa w ankiecie pism amerykańskich.

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Nowy Jork, 4 4. (D) Szereg pism amerykańskich ogłosił ankietę z okazji 10-lecia przystąpienia St. Zjednoczonych do wojny światowej, zapraszając szereg wybitnych osobistości Starego i Nowego Swiata do wypowiedzenia swego sądu o znaczeniu tego faktu dziejowego. — Charakterystyczna jest odpowiedź, jaką nadesłał gen. Ludendorff:

— Naród amerykański nie przystąpił do wojny dobrowolnie. Wyprowadził go prezydent Wilson, idąc za namową kłamliwej propagandy Żydów, masonów i Jezuitów, który przemocą zawiedli naród amerykański Jak jagnię na rzeź.

B. cesarz Wilhelm odpowiada staro-angielskiem przysłowiem:

głupcy wpadli tam, gdzie aniołowie obawiali się wpaść.

KRONIKA LWOWSKA

(Telefonem od naszego korespondenta)

Zjazdy

Lwów. 4. 4. (O) W dniu dzisiejszem stał Lwów pod znakiem zjazdów. Odbywał się tu zjazd oficerów re zerwy, zjazd delegatów związku zrzeszeń pracowników samorządowych wiejskich, zjazd prokuratorów, zjazd okręgowych związków inwalidów. Obrady rozpoczęły się wczoraj wieczór i dziś zostały zakończone.

Mord polityczny na wsi

Lwów. 4. 4. (O) We wsi Solonka koło Lwowa znaleziono w studni zwłoki nieznanego mężczyzny, liczącego około 70 lat. Jak stwierdzono, są to zwłoki wójta Jana Jurki Leszczka. Wójt ten został zamordowany i wrzucony do studni wiejskiej dla zatarcia śladów. Zachodzi podejrzenie, że ma się tu do czynienia z morderstwem na tle politycznem. Dochodzenia policyjne w toku.

Stan zdrowia króla rumuńskiego

Bukareszt. 4. 4. PAT. Wedle biuletynu wydanego wczoraj król noc przebył spokojniej. Temperatura wynosiła 37.2, puls 90, oddech 24.

Kondolencja rządu francuskiego dla rodziny Luzzattiego

Rzym, 4. 4. ŻAT. Ambasador francuski w Rzymie Besnard złożył wizytę rodzinie zmarłego b. premjera Luzzattiego, wyrażając imieniem rządu francuskiego współczucie z powodu zgonu tak znakomitego męża stanu.

Wspólna konferencja żydowskich towarzystw emigracyjnych

Paryż, 4 4. ŻAT. Odbyła się tutaj konferencja zjednoczonych trzech żydowskich towarzystw emigracyjnych Hias, Ica i Emigdirectu. Konferencja miała za zadanie skoordynowanie działalności żydowskich instytucyj w dziedzinie emigracji. Wybrano zarząd, w skład którego wchodzą przedstawiciele wszystkich trzech instytucyj. Po uchwaleniu budżetu na bieżący rok w wysokości 166 tysięcy dolarów, konferencję zamknięto.

Borodin oficjalnym agentem rządu sow

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Londyn, 4 4. (L) Donoszą z Pekinu, iż władze tamtejsze ogłosiły komunikat w związku z konfiskatą statku sowieckiego „Lenin", stwierdzający, że znaleziono w nim dokumenty, które dowodzą niezbicie, że Borodin jest agentem rządu sowieckiego w Kantonie, a nie jek twierdzą koła sowieckie — nieoficjalnym doradcą.

Podziękowanie.

WP. Dr. Józefowi Grünhutowi za skuteczne leczenie oraz nadzwyczaj troskliwą opiekę podczas mej choroby w szpitalu św. Łazarza, składam najserdeczniejsze „Bóg zapłać"!

Oliner M., słuch. U. J.

Jak wygląda rewizja koncesyj w praktyce?

List z Rzeszowa.

Nasz korespondent rzeszowski (Rad) donosi nam:

Rewizja koncesyj monopolowych, zapoczątkowana u nas w ubiegłym roku, wykazała nam na podstawie dotychczasowych wyników, przeciw komu ostrze osławionego rozporządzenia o koncesjach (przez Koło Żydowskie energicznie zwalczanego) jest zwrócone. Koncesje bowiem zostają cofnięte koncesjonarjuszom-Żydom, posiadającym w myśl wydanych rozporządzeń wykonawczych i okólników prawo do dalszego ich zatrzymania, podczas gdy katolicy nie należący nawet do kategorji uprzywilejowanych nie znajdują się na liście przeznaczonych do rewizji. I tak np. odebrano koncesje do sprzedaży tytoniu trzem żydowskim posiadaczom trafik, wykonywującym swój zawód od kilkunastu lat i posiadającym ustawowe kwalifikacje, wykluczające możność cofnięcia koncesji, katolickie zaś koncesje zostają nienaruszone. Jaskrawy dowód antysemickiej tendencji rozporządzenia stanowi następujący wypadek: Pewien katolik-koncesjonarjusz powojenny w razie zapowiedzi zwyżki cen tytoniu zwykł przechowywać zapasy, do czego się przyznał, za co został koncesji pozbawiony. Decyzja ta po krótkich staraniach została cofnięta, a koncesja pozostała w dawnych rękach.

I przy nadawaniu cofniętych koncesyj nie przestrzega tut. Urząd monopoli rozporządzenia, gdyż nie nadaje ich inwalidom lecz osobom protegowanym, jak np. wdowom po adwokatach itp. Inwalidów jest u nas dość, a żydowski inwalida dotychczas koncesji nie otrzymał.

Nie lepiej dzieje się w okręgu rzeszowskim. Przytoczymy kilka faktów bez komentarzy: W Czudcu odebrano staremu Żydowi koncesję tytoniową, stanowiącą jego jedyne źródło zarobkowe, a pewnej starej Żydówce cofnięto koncesję szynkarską od 30 lat w jej ręku pozostającą, a oddaje się bogatym rolnikom. We Frysztaku cofnięto trafikę najpierw jednemu katolikowi, który jednak postarał się o zniesienie tej decyzji i zwrócenie jej przeciw żydowskiemu trafikantowi. W Terliczce odebrano koncesję Żydowi pozbawionemu wzroku i posiadającemu koncesję jeszcze po swym ojcu. W Lutczy na 6 trafik posiadają 5 trafik katolicy. Jedną trafikę posiada Żyd, któremu ją jednak odebrano.

Tak wyglądają w praktyce ustawy i rozporządzenia wydane przy czynnej współpracy demokratycznych stronnictw w Polsce. Inicjatorem owego wywłaszczenia był bowiem poseł Polakiewicz, przywódca „Wyzwolenia", a dbający o interesy inwalidów. Wątpimy, czy inwalidzi rzeczywiście korzystają z tego rozporządzenia. Inwalidzi zaś żydowscy pukają bezskutecznie do bram naszych Urzędów.

ZE SPORTU.

Wyniki krajowe i zagraniczne

Prima aprilis przyniósł nam nietylko rozpoczęcie sezonu mistrzowskiego w dwóch odrębnych organizacjach piłkarskich, ale i wielkie niespodzianki wynikowe, w wielu bowiem wypadkach faworyci zeszli z pola pokonani. — Szczególnie mecze ligowe w Poznaniu, Toruniu, Łodzi, a poniekąd we Lwowie, Warszawie i Katowicach, zakończyły się zupełnie niespodziewanymi, względnie zbyt wysoko cyfrowymi wynikami. Tylko w okręgu krakowskim PZPN-u pierwsza niedziela mistrzowska dała pewne zwycięstwo faworytom. Oprócz podanych już przez nas wczoraj wyników, zanotować warto jeszcze następujące rozgrywki:

Lwów: Lechja—40 pp. 4:2, Ukraina—Metal. 5:1.

Warszawa: Korona—Makkabi 2:1.

Poznań. Czarni (Lwów)—Warta 3:0! mistrz. Ligi. Sędzia p. Walczak z Warszawy. Pogoń—Posnania 2:1 mistrz Kl. A.

Łódź, ŁKS—Turyści 2:0! Sędzia p. Ziemiański z Krakowa. Mistrz Ligi. — Hakoah—Siła 2:1, Union—Widzew 2:2, GMS—PTC 2:1.

Toruń. TKS—Polonja (Warszawa) 4:3! mistrz Ligi.

Bielsko. Wawel (Kraków)—BBSV 3:1, mistrz kl. A. Sturm—Biała Lipnik 1:0.

Sosnowiec. Wisła I b—Victoria 7:2.

Górny Śląsk. IFC—Ruch 7:0! mistrz. Ligi. KS06—IKS Tarn. Góry 4:0, KS09 (Nowy Bytom)—Naprzód (Lipiny) 1:1.

Kraków. Sparta—Olsza 1:1, Garbarnia—Uranus (Bochnia) 4:0, Czarni—Orlęta 3:2, Bierzanowianka—Łobzowianka 4:2.

• • •

Glasgow. Anglja—Szkocja 2:1.

Wiedeń. Repr. Wiednia—Penarol (mistrz Urugwaju) 3:1! Sensacja światowa! Bramki strzelili dla Wiednia Vesely (2) i Horwath (1). Sędzia Cadek (Czechosłowacja). Rapid—Komb. Hungaria FTC (Budapeszt) 4:3, Wacker—Wac 1:1, Admira—Fac 3:3, Austria—Sportklub 3:1.

Budapeszt. FTC—33FC 3:0, Hungaria —III Ker 4:2, Vasas—Kispesti 2:1, Sabaria—Nemzeti 4:3.

Bratislawa. Vienna (Wiedeń)—Bratislava 3:0.

Monachium. IFC Nürnberg—FC Frankfurt 6:2.

Bruksela. Belgja—Szwecja 2:1.

• • •

Bieg Polonji Katowickiej na 4500 m. i 143 zawodników wygrał gładko Freyer (Polonja Warszawa) w czasie 15,4.8 m, 2) Motyka (AZS Kraków), 3) Mikołaj (M. Dąbrówka).

Bieg na przełaj „Kozła" na 3500 m. w Krakowie, zorganizowany przez RKS Legja. Startowało52 zawodników z Cracovii, Wisły, Makkabi i Legji. 1) Sałek (Wisła) 11,21.4, 2) Mitas (Cracovia). Bieg ukończyło 36 zaw.

318 zawodników brało udział w biegu propagandowym na przełaj warsz. ośrodka wych. ... 3 bm. (3 km).

W kalejdoskopie prasy

Nagle przekonują się do systemu proporcjonalnego... — Złe strony jednomandatowości. — Profesor uniwersytetu i szynkarz. — Rokowania handlowe z Niemcami na dobrej drodze. — Niedorzeczny pomysł.

P. senator Koskowski, naczelny publicysta zbliżonego do endecji „Kurjera Warszawskiego" występuje nagle bardzo stanowczo za proporcjonalnością.

> Zanim się obstaluje gilotynę dla reprezentacji proporcjonalnej, należy przedtem zbadać bardzo praktycznie, czy się nie skazuje na śmierć istoty wcale zdrowej na rzecz zdechlaka.

Przykładem Francja, gdzie

> praktycy i teoretycy, prawicowi i lewicowi, przyszli w roku 1914 do wniosku, że system jednomandatowy sprowadził obyczaje nieznośne: kandydaturę urzędową, faworytyzm, przewagę interesów lokalnych nad ogólnemi, haseł osobistych nad ideowemi, demagogję, przekupstwo wyborców, nierówność okręgów, trwałą tyranję komitetów wyborczych jeszcze po dokonaniu wyborów.

> B. minister Leon Berard utrzymuje, że za systemem jednomandatowym przemawia tylko jedno: „chłop francuski pragnie znać swą świnię i swego deputowanego".

Czyżby więc p. Koskowski odrazu z Szawła stał się Gawłem? Nie! Proporcjonalność — owszem, ale — umiarkowana.

> Kto jest za reprezentacją integralną, ten skazuje parlament na bezsilność, czyli czyni z niego — w najlepszym razie — ciało doradcze; w najgorszym — toruje drogę dyktaturze, czy też tłumaczy ją. Kto zaś obstaje przy głosowaniu „na osobę", ten hołduje wierze, iż wszędzie tam, gdzie zjawią się przed wyborcami z jednej strony profesor uniwersytetu, a z drugiej szynkarz, to z reguły zwycięży pierwszy. W naszych czasach jest to optymizm, niczem, ale to niczem nie usprawiedliwiony; jest to ultra-zaufanie do roztropności politycznej mas.

A więc głosowanie na osoby doczekało się potępienia po stronie także i prawicy polskiej. Tylko jeszcze konserwatyści bronią tej opuszczonej placówki.

Z drugiej jednak strony, proporcjonalność nie „integralna", tylko zawarunkowana i zaklauzulowana, jest karykaturą systemu proporcjonalnego — o czem pisze szerzej na czele dzisiejszego numeru „Now. Dziennika" pos. Dr. Weinzieher.

„Głos Narodu" podaje za centrową „Germanją":

> rokowania o traktat handlowy Polski z Niemcami będą wkrótce podjęte. Sprawa wydalań Niemców z Polski została według „Germanji" uregulowana w ten sposób, iż rząd polski obiecał nic dokonywać żadnych nowych wydalań aż do końca czerwca.
>
> Przedmiotem rokowań ma być najpierw sprawa osiedlania się Niemców w Polsce. Niemcy będą żądać prawa osiedlania się dla kierowniczych sił kupieckich oraz pracowników technicznych, np. monterów, gdyż w przeciwnym razie import maszyn niemieckich byłby zdaniem „Germanji" utrudniony.
>
> We właściwych rokowaniach handlowych najtrudniejszemi kwestjami będą: wywóz polskiego węgla i wywóz nierogacizny z Polski do Niemiec.
>
> Szczegóły propozycyj w sprawie taryf ustali rząd niemiecki dopiero z początkiem maja po powrocie ministra Curtiusa z urlopu.

„Niedorzecznym pomysłem" nazywa półoficjalna „**Epoka**" znaną uchwałę adwokatów warszawskich o zaprowadzeniu numerus clausus dla adwokatury w stolicy.

> Trudno przypuścić, ażeby pomysł tego rodzaju mógł uzyskać aprobatę parlamentu lub rządu.
>
> Przedewszystkiem trzebaby zmienić konstytucję. Po wtóre: nie jest ładnie, kiedy pod pozorem dobra społecznego broni się swych najbardziej egoistycznych interesów... Po trzecie: gdyby wprowadzono zwyczaj zamykania list adwokackich w określonym terminie, jakże się to będzie decydowało, komu pod tym terminie na praktykę zezwolić? Po czwarte: stworzyłoby się zaraźliwy precedens. O takim samym zatamowaniu konkurencji mogliby pomyśleć przedstawiciele innych zawodów wolnych...

(b)

Na horyzoncie politycznym

Niepewna sytuacja w Rumunji

Stan króla rumuńskiego budzi bardzo poważne obawy, tak, że można się lada chwila spodziewać katastrofy. Wprawdzie oficjalny biuletyn donosi, że król zachorował na grypę, ale nie ulega wątpliwości, że nastąpiły poważne komplikacje. W związku ze spodziewaną śmiercią króla odbyły się narady między szefem sztabu generalnego a organami bezpieczeństwa publicznego celem utrzymania porządku. Generał Averescu oświadczył, że na wypadek katastrofy obejmie dyktaturę, by nie dopuścić do rozruchów.

Jak wiadomo, król Ferdynand wybierał się w ostatnich dniach do Rzymu, atoli choroba stanęła tej podróży na przeszkodzie. Na tle tej planowanej podróży do Rzymu przyszło do ostrej wymiany zdań między obecnym premjerem generałem Arverescu a byłym premjerem Bratianu, albowiem Bratianu jako zwolennik orjentacji francuskiej sprzeciwiał się zasadniczo zbytniemu zaangażowaniu się Rumunji po stronie Włoch. Że wpływy Włoch są jednakowoż w Rumunji bardzo mocne, świadczy wniosek postawiony w parlamencie, by posłowie zrzekli się 5-ciodniowych djet, które mają być obrócone na postawienie Mussoliniemu pomnika w Bukareszcie.

Sprawa następstwa tronu może wywołać w Rumunji rozmaite komplikacje. W lutym b. r. narodowa partja chłopska postawiła w parlamencie wniosek, by postanowienia z 31 grudnia 1995 i 4 stycznia 1926, przyjmujące do wiadomości rezygnację następcy tronu księcia Karola i ustanawiające regencję dla pieletniego księcia Michała jako obecnego następcy tronu, poddać rewizji, ale wniosek ten spotkał się z bardzo ostrym sprzeciwem ze strony rządu, który w sposób stanowczy zaznaczył, że z całą siłą nie dopuści do dyskusji w tej sprawie, która jest ostatecznie załatwiona. Stronnictwo „karlistów" zostało wtenczas po tej dyskusji parlamentarnej sterroryzowane, dużo generałów i wyższych oficerów spensjonowano, a armja znajduje się obecnie w rękach rządu. Księciu Karolowi pozostaje tylko droga rewolucji, jeśli zechce dojść do rządu. Czy wybierze tę drogę, okaże najbliższa przyszłość.

Konferencja kolonji oraz krajów mandatowych imperjum brytyjskiego

Dnia 10-go maja nastąpi w Londynie otwarcie konferencji gubernatorów oraz zarządców kolonji angielskich, krajów, będących pod protektoratem Anglji oraz krajów mandatowych Imperjum brytyjskiego. Głównym celem tej konferencji jest nawiązanie celowej współpracy między administracją poszczególnych krajów w różnych dziedzinach.

Przedmiotem obrad będzie szereg spraw administracyjnych, gospodarczych oraz technicznych. Konferencja ma zdecydować również w sprawie wzajemnej wymiany informacyj, udziału w wystawach międzynarodowych, w sprawie korzystania z doświadczenia zdobytego w dziedzinie zdrowotności rozbudowy miast kolonizacji rolnej w różnych krajach.

Projektowane jest również utworzenie Ogólnej Rady Wychowawczej.

Wypadki w Chinach

Ultimatum angielskie. — Neutralność Francji. Czang Kai Szek w niełasce.

Donieśliśmy onegdaj, że rząd angielski przygotowuje ultimatum do rządu kantońskiego w sprawie wypadków w Nankinie i że zwrócił się w tej sprawie do Waszyngtonu i Tokio, by przeforsować solidarne wystąpienie innych państw.. Odpowiedzi z Tokio i Waszyngtonu jeszcze nie nadeszły, ale, jak minister angielski lord Birkenhead w swej ostatniej mowie zapowiedział, rząd angielski zdecydowany jest sam rozpocząć akcję na wypadek gdyby inne państwa odmówiły swego współudziału. Żądania rządu angielskiego zostały ostatecznie sformułowane i brzmią: 1) aresztowanie i ukaranie wszystkich uczestników w wypadkach w Nankinie, 2) Odszkodowanie finansowe, 3) przeproszenie rządu kantońskiego, 4) oddanie czci chorągwiom obcych państw przez armję kantońską.

Także z Francją ropoczęto rokowania, by ją skłonić do solidaryzowania się z Anglją. Briand zwołał komisję spraw zagranicznych, której udzielił wyjaśnień w sprawie stanowiska Francji. Posiedzenie to było tajne. Mimo to „Humanite" przyniosła sensacyjne wiadomości o deklaracji Brianda, który miał oświadczyć, że Francja odpowiedziała odmownie na prośby Anglji. Briand miał wyrazić radość z tego powodu, że Francja nie ma nic wspólnego z bombardowaniem Nankinu. Armja kantońska usiłowała w Nankinie utrzymać porządek. To, że dwaj francuscy misjonarze stracili życie, nie jest winą Kantończyków, tylko ich własną, albowiem nie chcieli opuścić miasta mimo wezwania rządu kantońskiego. Wreszcie miał Briand oświadczyć, że Francja gotowa jest do najdalej idących ustępstw w sprawie koncesji.

„Daily News" zajmuje się ewentualnością odrzucenia przez Kanton ultimatum obcych państw. Na ten wypadek planowana jest blokada morska, która jednak mogłaby być skuteczną, gdyby się do niej przyłączyły rzeczywiście wszystkie inne państwa.

W ostatniej chwili przynosi prasa europejska wiadomości o złożeniu generalissimusa armji kantońskiej Czang-Kai-Szeka ze stanowiska naczelnego dowódcy. Prasa chińska, jak donosi korespondent „Times", ostro atakuje Czang-Kai-Szeka, zarzucając mu, że za pośrednictwem japońskich oficerów porozumiewa się z Czang Tso Linem, celem utworzenia wspólnego frontu przeciwko Rosji. Czang Kai Szek nie ma jednak zamiaru dobrowolnie ustąpić. Zwołał naradę podwładnych sobie generałów, i skoncentrował oddane sobie oddziały, by się utrzymać w Szanghaju. Czang Kai Szek liczy na poparcie obcych mocarstw. Te doniesienia prasy angielskiej wydają się jednak mało prawdopodobne.

Ze sceny i estrady

— „AZAZEL" W KRAKOWIE. W imprezie Krakowskiego Teatru Żydowskiego rozpoczynają się w sobotę 9 bm. gościnne występy znanego w świecie żydowskim — I. Warsz. Żyd. Teatru Miniatur p. n. „Azazel". Teatr przywozi do Krakowa nader bogaty repertuar, który zdobył sobie we Warszawie jak też na dotychczasowem swem tournee po Polsce rozgłos i wielkie powodzenie. Bliższe szczegóły doniosą w najbliższych dniach afisze. Przedsprzedaż biletów będzie się odbywała jak dotychczas u firmy A.Fischhab, Grodzka 62.

— TEATR POPULARNY „NOWOŚCI". Elna Gistedt wraca do Krakowa po wypoczynku. Sympatyczna primadonna wystąpi znowu w operetce „Nowości" przy ul. Rajskiej. Występy rozpoczną się 17 bm. Repertuar obejmuje operetki „Adieu Mimi", „Księżna cyrkówka", „Orłów", a we wtorek 19 bm. premjera francuskiej operetki „Nitouche", w której to roli Elna Gistedt pierwszy raz wystąpi w Polsce. Personal krakowskiej operetki wraca do Krakowa 10 bm. po odbytem tournee po Małopolsce.

— JEDYNY WIECZÓR POEMATÓW TANECZNYCH CLAIRE DELLYSS Krakowianki, znanej nam już zaszczytnie z kilkakrotnych występów, odbędzie się w Starym Teatrze dziś we wtorek 5 bm.

— ADA SARI, słynna śpiewaczka koloraturowa ulubienica Krakowa, po swoich nadzwyczajnych sukcesach w Pradze i Budapeszcie przyjeżdża do Krakowa, uproszona przez „Krak. Biuro Koncertowe E. Bujański", na jeden koncert, który odbędzie się w poniedziałek, 11 bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY.

Legenda o niższości gospodarczej Małopolski

W warszawskich sferach rządowych utarł się już pogląd, że Małopolska jest rzekomo kulą u nogi dla państwa, i że w ogólnym bilansie państwowym odgrywa rolę raczej ujemną. To lekceważenie Małopolski i „galicjaków“ odbiła się w całym systemie rządowym i powoduje niesłuszne upośledzenie naszej połaci kraju pod względem przydziałów kredytów i innych form paparcia rządu dla społeczeństwa.

Lekceważący ten pogląd na Małopolskę nie opierał się właściwie na żadnych objektywnych podstawach a tylko na zwykłem uprzedzeniu i na poczuciu rzekomej wyższości „warszawistów“.

Swego czasu wychodziły z otoczenia p. Władysława Grabskiego elaboraty, wykazujące rzekomo niestosunkowo mały udział Małopolski w dochodach skarbowych. Elaboraty te spotkały się jednak z należytą odprawą w świetle cyfr ogłoszonych przez samo Ministerstwo Skarbu i od tego czasu przynajmniej w tym kierunku umilkły zarzuty stawianie Małopolsce.

Obecnie i w innym kierunku legenda o niższości gospodarczej Małopolski została zachwiana. W oficjalnym bowiem tygodniku „Przemysł i Handel“ ukazał się artykuł, zajmujący się stosunkowym udziałem poszczególnych dzielnic państwa w naszym handlu zagranicznym. Podstawą tego obliczenia jest statystyka przewozów kolejowych.

Z artykułu tego wynikają bardzo ciekawe wnioski. Okazuje się bowiem, że Małopolska ma silny udział w handlu zagranicznym i w eksporcie towarów stoi na pierwszym miejscu. I tak przypada na nią w eksporcie koni 55 proc., bydła rogatego 83 proc, nierogacizny 68 proc, jaj 73 proc. Wybitny udział posiada również Małopolska w eksporcie drzewa, wytworów górniczych, cementu i wapna, skór, artykułów chemicznych i t. d. W ogólnej sumie wywozu figuruje Małopolska z cyfrą 1,437.446 ton, podczas gdy b. Kongresówka wywiozła tylko 861.956 ton. Na odwrót w przywozie figuruje. Małopolska z cyfrą 295.089 ton podczas gdy b. Kongresówka wykazuje przywóz 368.257 ton.

Jest to oczywiście porównanie ilościowe, gdyż nie wykazuje ono wartości przywozu względnie wywozu. Nie ulega jednak wątpliwości, że i pod tym względem posiada małopolska bilans handlowy wybitnie aktywny.

Ciekawi jesteśmy, czy rządowe sfery warszawskie i teraz jeszcze patrzyć będą na Małopolskę jako na kraj zacofany, który tylko przysparza kłopotów i którym nie warto się zajmować? **Dr. B. S.**

——oSo——

Płatności podatkowe w kwietniu

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu kwietniu br. przypadają do zapłaty następujące podatki bezposrednie:

1) **do 15 kwietnia br.** wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w bezpośrednio ubiegłym miesiącu przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przemysłowe I—V kategorji, prowadzące prawidłowo księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2) **od 15 kwietnia br.** wpłata podatku przemysłowego od obrotu za r. 1926 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, oraz z jed... przemysłowe w wysokości kwot wymien... w ...oreczonych nakazach płatniczych.

3) **do dnia 1 maja br.** wpłata podatku do... wego w wysokości połowy tej kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu, osiągniętego w roku 1926 wzgl. połowy podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznania o dochodzie nie złożono w terminie.

4) Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzenia za najemną pracę — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu kwietniu br., tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

Belgowie obejmują eksploatację szeregu przedsiębiorstw elektrycznych

...wski „Tygodnik Handlowy“ dowiaduje ... pewnego źródła, że belgijskie towarzystwo akcyjne „Trust Metallurgique Belge Francais“, posiadające już poważne partycypacje w przemyśle polskim, m. in. w Zakładach Ostrowieckich i Warszawskiej Fabryce Budowy Parowozów, przystąpiło do utworzenia Spółki Akcyjnej belgijsko-polskiej o kapitale 26 miljonów franków (około 6 i ... miljona złotych), któraby objęła eksploatację przedsiębiorstw elektrycznych, patronowanych przez Siłę i Światło.

Pod zarządem nowej spółki przeszłyby mianowicie Centrale Elektryczne w zagłębiu Dąbrowieckim i Krakowskim (Siersza Wodna), Centrala Pruszkowska, kolej elektryczna Warszawa—Żyrardów i tramwaje Dąbrowieckie. Znając metody działania finansistów brukselskich, przypuszczać można że już obecnie większość akcyj powyższych spółek jest w ich rękach.

Żałować należy — powiada „Tyg. Handl.“ — że przedsiębiorstwa o takiem znaczeniu, powstałe z polskiej inicjatywy i za polskie kapitały, przechodzą w obce ręce i to już w chwili gdy zaczynają rentować. Decydujące zakupy akcji musiały być prawdopodobnie uskuteczniane w roku 1925 i w pierwszej połowie 1926, gdy wskutek kryzysu kursy walorów polskich obniżyły się gwałtownie.

——o——

FUZJA DWÓCH BANKÓW. Pertraktacje w sprawie fuzji Banku Zjednoczonych Ziem Polskich z Bankiem Handlowym zostały w Medjolanie zakończone. W związku z wspomnianą fuzją Bank Handlowy zmniejsza swój kapitał akcyjny do 5,000.000 złotych, następnie zaś kapitał podwyższony będzie do 20,000.000 złotych. Warunki nowej emisji dotychczas nie zostały ustalone.

KĄCIK DLA PAN.

Najnowsza moda

Tym razem nie Paryż, ale Londyn lansował nową modę i to modę nie byłejaką, bowiem modę spódnic ujętych w podwiązki, zatem nowość wprost rewolucjonizującą dotychczasowy strój. Model sukni takiej, wystawiony na Wystawie Włókienniczej w Royal Agricultural Hall, w pamiętnym dla stroju damskiego dniu 22 marca 1927 roku, gromadzi dookoła siebie olbrzymie tłumy niewieście, które wreszcie znalazły w nim rozwiązanie ambarasujących krótkich, lekkich sukienek przy ostrzejszych podmuchach wiatru.

Nowość pomysłu polega na zebraniu wszystkich fałd i ujęciu ich w rodzaj podwiązki, która może być noszona ad libitum powyżej albo poniżej kolan. Suknia w tej formie nieco przypomina „majteczki“ niemowląt, nadaje się zarówno do tańca jak dla sportu. Praktyczna jest niewątpliwie, przyzwoita również, czy estetyczna — pokaże przyszłość — bo, oczywiście za Londynem pójdzie wnet Paryż, a za Paryżem nieuniknienie Warszawa. Maluczko, a zobaczymy i orzekniemy, czy ładne i... nóżkowe.

Powrót Weizmanna z Ameryki

Onegdaj wrócił prof. Weizmann ze Stanów Zjednoczonych do Londynu gdzie, jak wiadomo, weźmie udział w obradach Egzekutywy sjonistycznej. „Hacefira", pisząc o powrocie prof. Weizmanna z Ameryki, zauważa, że nietylko sjoniści, lecz także całe żydostwo witą serdecznie Weizmanna. Dotychczasowe jego podróże po Ameryce miały prawie wyłącznie jeden cel: wzmocnienie organizacji sjonistycznej i jej środków finansowych. Obecnie atoli, dokonał Weizmann pracy ogólno-narodowej. Dzieło jego ma pierwszorzędne znaczenie. Forma, którą stworzył Weizmann, jeśli nawet przyznamy, że jest to tylko plan formy, tylko jej podstawa, daleka narazie od urzeczywistnienia, jest mimo to dziełem o historycznem znaczeniu. Rozszerzenie Jewish Agency nie jest wszak tą lub ową formą organizacji sjonistycznej. W zasadzie nie chodzi tu o rozszerzenie Jewish Agency, jak raczej o zjednoczenie sił żydostwa. Ten moment zjednoczenia żydostwa na razie amerykańskiego dla celów pracy palestyńskiej, jest ogólno żydowską zasługą Weizmanna, powiększającą w dużej mierze autorytet Organizacji sjonistycznej i jej prezydenta.

Żydzi wiedeńscy a wybory do parlamentu austrjackiego

Wiedeń, (ŻAT) W walce przedwyborczej do parlamentu austrjackiego posługują się antysemityzmem obie strony. Blok zjednoczonych stronnictw rządowych wystawił jako swego kandydata przywódcę hakenkreuzlerowskiego dr Riehla — i to w żydowskim okręgu wyborczym. W ten sposób wejdzie do parlamentu austrjackiego poraz pierwszy w charakterze posła wybitny hakenkreuzlerowiec. Również na prowincji obecne partje rządowe zawarły umowy wyborcze z socjalistami narodowymi i hakenkreuzlerowcami.

Również socjal-demokraci posługują się w swojej agitacji wyborczej obłudną demagogją antysemicką. Tak naprz. głoszą oni, jakoby sjoniści pertraktowali z blokiem rządowym w sprawie wystawienia wspólnej listy wyborczej i że nadrabin dr Chajes popiera partje antysemickie. Socjal-demokraci szerzą w ten sposób antysemityzm wśród robotników, chociaż doskonale wiedzą, że sjoniści wystawili własną listę żydowską i prowadzą również ostrą walkę przeciwko obecnym stronnictwom rządowym. Trudno jest ocenić z góry szanse wyborcze listy sjonistycznej „Unja Żydów austrjackich" działa otwarcie przeciwko liście żydowskiej. „Unja" ta wydała odezwę, nawołującą do głosowania na ogólną demokratyczną listę wyborczą,t która ma dopiero powstać Stanowisko zaś „Agudy", wśród której istnieją znaczne sympatje dla dr Seipla jest bardzo niepewne i lista żydowska nie może liczyć na wiele głosów z tych sfer.

Bądźcobądź sjoniści czynią największe wysiłki, aby zapewnić ludności żydowskiej przedstawicielstwo w parlamencie austrjackim i wiedeńskiej radzie miejskiej.

Lista narodowo-żydowska obejmuje następujące nazwiska: inż. Robert Stricker, Dr. Dezydery Friedmann, Dr. Leon Goldhammer, Dr. Maks Bernhardt, Karol Schwarz i Dr. Ludwik Rosenbeck.

Dalszy przebieg procesu przeciw Fordowi

Nowy Jork. (ŻAT) W toku rozpraw sądowych procesu adwokata Szapiry przeciwko Fordowi główny obrońca Forda, senator Reed zgłosił wniosek o przerwanie procesu i wyznaczenie nowego terminu rozpraw. Wniosek swój senator Reed uzasadniał tem, że śledztwo dokoła sprawy było wprowadzone jednostronnie i musi być uzupełnione.

Przedstawiciel Szapiry adwokat Gallagher wypowiedział się przeciwko temu wnioskowi. Stwierdził on przytem, że Ford usiłował przez 2 lata zwlekać z procesem, jak tylko mógł. Adwokat Gallagher ostro wystąpił przeciwko wszelkim usiłowaniom obrońców Forda, zmierzającym do wyeliminowania ataków Forda na Szapirę z ogólnej działalności antysemickiej, króla samochodowego. Tylko na tle ogólnej żydożerczej agitacji Forda staną się zrozumiałe napaści Forda na Szapirę. Niech Ford udowodni na procesie istnienie „spisku, który dąży do ujarzmienia rolnictwa amerykańskiego", jak zarzucał organ Forda Szapirze. Adwokat Gallagher odczytał przed trybunałem szereg artykułów z gazety Forda „Dearborn Independent", które pełne są insynuacji i niesłychanych napaści pod adresem żydostwa wogóle i adwokata Szapiry w szczególności.

Jak już donosiliśmy, oskarżenia o udział w tajnym spisku przeciwko farmerom amerykańskim, skierowane były również przeciwko znanym finansistom żydowskim Bernardowi Baruchowi, Juljuszowi Rosenwaldowi oraz Ottonowi Kohnowi, którzy też zostaną zbadani przez sąd w charakterze świadków.

Adwokat Gallagher zgłosił również wniosek o wezwanie Forda na rozprawę sądową w Detroit i osobiste zbadanie go.

PROCES W DETROIT NIE DOZNA ZWŁOKI Z POWODU WYPADKU Z FORDEM.

Nowy Jork. (ŻAT) Stwierdzono ostatecznie, że wypadek jakiemu uległ Ford nie jest żadną miarą rezultatem zamachu. Stan zdrowia Forda polepsza się. Proces w Detroit odbywa się w dalszym ciągu. Prezes sądu ostrzegł przysięgłych, aby się nie dali wprowadzić w błąd różnemi sensacyjnemi pogłoskami o rzekomym zamachu na Forda.

—o—

Sir Shuckburgh odmawia przyjęcia delegacji arabskiej

Jerozolima. (ŻAT) Członkowie egzekutywy arabskiej chcieli wręczyć memorjał szefowi departamentu angielskiego ministerstwa kolonij Sir Shuckburgh'owi, który bawi obecnie w Palestynie. Memorjał zawierał różne postulaty Arabów. Dziennik arabski „Sut el Ashb" donosi w związku z tem, że Sir Shuckbourg odmówił przyjęcia delegacji arabskiej. Na czele tej delegacji stał znany ncjonalista arabski Musa Kazim Pasza.

Zatrudnienie bezrobotnych w Palestynie

Jak już donosiliśmy, Egzekutywa sjonistyczna w Palestynie zatwierdziła plan robót publicznych, który zatrudnia 2000 bezrobotnych. Planowane prace, wspólnie z bliskiemi robotami rządowemi, umożliwią wstrzymanie wypłacania zasiłków dla bezrobotnych w Jerozolimie, Hajfie i Afule. Uchwała Egzekutywy wymaga powiększenia budżetu o 90.000 funtów szterlingów. Egzekutywa palestyńska zażądała od Egzekutywy londyńskiej telegraficznej zgody na plan pracy.

500 certyfikatów dla imigrantów robotniczych do Palestyny

Palestyńska „Official Gazette" ogłasza rozporządzenie, na mocy którego rząd palestyński udzielił na okres o 1 kwietnia do 30 września br. 500 certyfikatów dla imigrantów palestyńskich z tego 250 dla mężczyzn i 250 dla kobiet w wieku od 18 do 35 lat.

Możliwości emigracyjne do Kanady

Robotnicze biuro emigracyjne w Warszawie (ul. Przejazd 13) komunikuje nam: Do Kanady mogą wyjeżdżać wyłącznie emigranci, posiadający tam bliskich krewnych (siostry, bracia, dzieci, rodzice), którzy przysyłają emigrantom pozwolenie na przyjazd, lub też emigranci, posiadający certyfikat towarzystwa okrętowego, stwierdzającego, że emigrant jest robotnikiem rolnym. Ponieważ towarzystwa okrętowe werbują robotników rolnych tylko na podstawie żądań, otrzymanych od kolonistów kanadyjskich, nie przyjmuje się żadnych robotników żydowskich, albowiem farmerzy kanadyjscy żądają wyłącznie robotników ukraińskich lub polskich.

PAUL MORAND

Lustro o trzech odbiciach

(Dokończenie).

III.

Bywają kobiety, które niczem się nie zdradzają. Posiadają fizjonomję ceremonjalną, wymuszoną, nogi zaciśnięte, wielki palec schowany w pięści, nos tragiczny, usta wąskie, jak wstążeczka legji honorowej.

Łucja jest nadętą, zmysłową, robi wrażenie towarzyskiej i tak bezwolnej, iż zdaje się co chwila, że się ją posiada. Aby ci odpowiedzieć, odmyka nogi. A jednak niepodobieństwem jest wydobyć z niej cokolwiek. Bardziej jest w sobie zamknięta, niż dziewica, niż ksiądz. Tajemnica zawodowa. Swoje sny trzyma pod kluczem. Nikt nie zdołał przeciwko niej zebrać poszlak, ani pierwszej poszlaki. Kłamie, gdy tego zachodzi potrzeba. Jeżeli nie chce mówić, śmieje się śmiechem, przypominającym skrzypienie bloków. Nie zdradziła jej nigdy ani poczta, ani telefon, ani posługaczka, którą oddaliła, ani ukochana przyjaciółka.

Nie ulega łzom, nocom księżycowym. potrzebie. Jest biedna, mieszka sama w domku podmiejskim, który czuć potrawką z królika. — Salonik orzechowy, mniej więcej w stylu Ludwika XV-go, na ścianach pantofelki z muszel. Ma ranę w płucach i umrze od niej. Jest to mała francuska robotnica, prosta, skromna i surowa. Gdy spożywa podwieczorek, przełamuje biskwit nad szklanką, pije, unosząc mały paluszek.

Rozstaje się z tobą ze słowami: „bardzo przyjemnie" i czytając powieść, myśli: „Jak to jest dobrze powiedziane".

Ja, który pobudzam do zwierzeń, — nie mając po temu innych danych, prócz wielkich uszu, — ja, który z czasem stałem się rodzajem muzy wyznań, nie potrafię wydobyć z Łucji ani jednego dźwięku. Niema nic równego tym otwartym twarzom, rozpłaszczonym ciałom, które właściwie nie oddają się nigdy. Kobiety są zwycięstwem słabości. A jednak, pewnego dnia trzymam ją tak blisko siebie, iżby wydobyć się z mego uścisku, Łucja przyznaje, jak wielka słodycz uczuwa, że jest wierna.

— Komu? Dlaczego nie mówisz mi o nim nigdy?

— Bo nic o nim nie wiem. Spotkałam go przypadkowo na ulicy. On jest panem. Czekam na niego zawsze. Nosi jedwabne koszule (są całe jedwabne, nietylko przody). Nie oddaje się miłości w kapeluszu na głowie. Ma rękawiczki skórzane do prania. Ilekroć przychodzi, prosi zawsze o czyste ręczniki. W łóżku nie pali. Bledziutki jest, jak ci bogaci. Mówi mi, że nie jestem już biedną; chciałabym temu wierzyć. Ale byłam już w tak strasznej nędzy, że biedną pozostanę na zawsze; kiedy zapadam na zdrowiu, idę mimowoli do szpitala. Czasami nie widzę go przez długie miesiące. Niech się dzieje jego wola, jego okrutna wola.

— Dlaczego uległaś mu?

— Dlaczego? Pragnął mnie z taką siłą, że opór wyczerpywał mnie. Nie wiadomo, co mu rzec. Na wszystko ma odpowiedź..

— Co jeszcze?

— Nic. Śpiewam czasem: Gdy się jest zakochanym, jest się zawsze szczęśliwym.

Przysięgliśmy sobie należeć wyłącznie do siebie. Jedną jedyną rzecz wiem z całą pewnością, a mianowicie, że w całem jego życiu niema i nie będzie nikogo, prócz mnie. Tak, jestem szczęśliwa. Instynkt mnie nie zawodzi. Mój biedny...

IV. EPILOG.

Był moim przyjacielem. Nie widzieliśmy się od lat. Znalazłem go pewnego grudniowego poranku, leżącego po jednej stronie szosy Quarante-Sous. Jaskółka, która fruwała nisko, uderzyła go jak kamień między oczy. Pędził w tempie stu trzydziestu kilometrów na godzinę, stracił przytomność i puścił kierownik. Teraz dogorywał. Szyba samochodu przecięła mu piersi. Bujna krew wsiąkała w ziemię czarną, rozoraną jesiennemi robotami. Zanim skonał, poprosił mnie, ażebym doniósł tę wieść trzem kobietom, których imiona podał mi: były to imiona Pearl, Atalja, Łucja.

W ten sposób dowiedziałem się nagle, że zwierzenia trzech kobiet obejmowały jednego mężczyznę i że tym mężczyzną on był właśnie. Trzem pieśniom nuconym w pustkę, odpowiadał ten sam głos skargi tak odmiennie, że można było raczej przypuszczać, iż odnoszą się do najbardziej różniących się od siebie kochanków, niż do tego samego.

Dziś jeszcze na wspomnienie tych opowiadań wydaje mi się, że miałem trzech przyjaciół i że wszystkich trzech zabiła jaskółka.

Pozwolenia na przyjazd, otrzymywane prywatnie od farmerów kanadyjskich, nie mają żadnego znaczenia i nie są uznawane przez towarzystwa okrętowe posiadające koncesję w Polsce na werbunek robotników rolnych do Kanady. Towarzystwo emigracyjne ostrzega przed osobami, które za sumę 100—150 dolarów udzielają pozwolenia na przyjazd do Kanady. Pozwolenia tego rodzaju nie mają żadnego znaczenia.

Pułk. Ament nie jest delegatem rządu amerykańskiego

Nowy Jork. (ŻAT) Biuro kongresu amerykańsko-żydowskiego zajmowało się kwestją działalności pułk. amerykańskiego Amenta w Rumunji, o którym prasa rumuńska twierdzi, jakoby był delegatem rządu amerykańskiego. Kongres żydowsko-amerykański stwierdza przeto, że pułk. Ament, były dyrektor amerykańskiej akcji pomocy dla Rumunji, bawi obecnie w Rumunji w charakterze osoby prywatnej i nie ma żadnej misji oficjalnej. Amerykańsko-żydowska opinja publiczna potępia metody pułk. Amenta, ponieważ działa on jednostronnie na rzecz rządu rumuńskiego.

Interes i antysemityzm

Osławiony pogromczyk i antysemita prof. Cuza wykluczył niedawno ze swego stronnictwa posła Iliescu. Powodem wykluczenia jest fakt, że poseł Iliescu bronił jako adwokat w pewnej sprawie Żyda. Iliescu przedłożył sprawę parlamentowi i umotywował swój sprzeciw przeciwko uchwale Cuzy następująco: On, Iliescu, nie czynił nic innego, jak tylko spełniał naukę Cuzy, praktykowaną przez niego samego. Cuzyści nie występują przeciwko Żydom, jako przeciw jednostkom, lecz przeciwko masie żydowskiej. Inaczej mówiąc, Żyda należy uważać jako przedmiot interesu. Jako jednostka może być objektem wyzysku ze strony pośredników u władz itd., jako ogół należy Żydów zniszczyć.

KONFERENCJA SJONISTÓW AMERYKAŃSKICH. Tegoroczna konferencja sjonistów amerykańskich ma się odbyć z końcem czerwca w Atlantic City. Równocześnie odbędą się konferencje Hedassy i organizacji młodzieży.

SZOSA WZDŁUŻ DOLINY JORDANU. Rząd palestyński uchwalił zbudować wielką szosę od Tyberjady aż po Jerycho wzdłuż doliny Jordanu.

ŚWIATŁO ELEKTRYCZNE W RISZON LECIJON. Kolonja Riszon Lecijon otrzymała z dniem 16 marca prąd elektryczny.

EKSPORT POMARAŃCZY Z PALESTYNY. Po raz pierwszy wysłano niedawno pomarańcze z Palestyny do Rosji. Do Niemiec wysłano 45.000 skrzyń. Ogółem wysłano w obecnym sezonie 300.000 skrzyń, co oznacza wzrost eksportu o 30.000 skrzyń.

DALSZE REDUKCJE W ADMINISTRACJI PALESTYŃSKIEJ. Ministerstwo kolonji zażądało ponownie od rządu palestyńskiego, aby przeprowadził dalsze oszczędności w budżecie na sumę 50.000 funtów szterlingów.

UROCZYSTOŚCI BEETHOVENOWSKIE W PALESTYNIE. Z powodu setnej rocznicy zgonu Beethovena odbyły się w całej Palestynie uroczystości. Poza koncertami symfonicznymi w Jerozolimie i w Tel Awiwie, uczczono pamięć Beethovena nawet w najdrobniejszych koloniach i osadach.

PALESTYNA NA MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE DLA SPRAW AGRARNYCH. W międzynarodowym kongresie dla spraw agrarnych, który ma się wkrótce odbyć w Waszyngtonie weźmie również udział rząd palestyński. Delegatem rządu palestyńskiego będzie dyrektor departamentu rolnego Sawyer. Z ramienia Uniwersytetu Hebrajskiego uczestniczyć będzie w tej konferencji p. Reifenberg.

ODZNACZENIE NIEMIECKIE DLA WYNALAZCY ŻYDOWSKIEGO W AMERYCE. Emil Berliner, znany wynalazca waszyngtoński w dziedzinie ulepszeń komunikacji telefonicznej i gorliwy sjonista, otrzymał order honorowy niemieckiego „Czerwonego Krzyża", jako uznanie dla jego działalności na rzecz pomocy biednym dzieciom w Niemczech. Order został wręczony Berlinerowi przez ambasadora niemieckiego w Waszyngtonie. Jest to pierwszy wypadek odznaczenia orderem niemieckiego „Czerwonego Krzyża" obywatela obcego.

Błp.

RÓŻA z Preisów ZIMMETOWA

żona ajenta handlowego

zmarła po ciężkiej i dolegliwej chorobie w 48 roku życia.

Pogrzeb odbył się 3 kwietnia 1927 r., o czem zawiadamiają w smutku pogrążeni

Mąż i dzieci.

Rezolucje Rady Partyjnej Org. Sjonistycznej zach. Małopolski i Śląska

Na ostatniem swem posiedzeniu uchwaliła Rada Partyjna Org. Sjońskiej Zach. Małopolski i Śląska następujące rezolucje:

REZOLUCJE ORGANIZACYJNE.

1) Rada Partyjna uznaje potrzebę proklamowania Tygodnia Organizacji w obrębie naszej dzielnicy.

2) R. P. wzywa Komitety Lokalne do przedsięwzięcia kroków celem założenia organizacji kobiet w każdem mieście wedle statutów i wskazówek, które Egzekutywa poda.

3) R. P. wyraża życzenie, by delegaci Centrali Keren Hajesod i K. K. L. przyjeżdzający z Erec do krajów diaspory oddawali się wyłącznie pracy na rzecz powyższych funduszów, a nie pracy agitacyjnej za lub przeciw którejkolwiek federacji sjońskiej.

4) R. P. przypomina, że Zjazd uchwalił zwrócić się do Egzekutywy londyńskiej z opinją, by przy przyjmowaniu urzędników odgrywała rolę kwalifikacja osobista a nie przynależność partyjna.

R. P. wyraża pełne uznanie pracy urzędników sjońskich w naszej dzielnicy.

5) R. P. uznaje potrzebę wprowadzenia legitymacji dla członków naszej Organizacji.

REZOLUCJA POLITYCZNA

R. P. stojąc na gruncie uchwał kongresowych, aprobuje układ Weizmanna z Marshalem w sprawie Jewish Agency i, popierając w zupełności działalność Weizmanna, wyraża Mu głębokie uznanie za jego pełną poświęcenia pracę dla odbudowy Erec Izrael.

REZOLUCJE W SPRAWACH MŁODZIEŻY

1) R. P. wita z uznaniem pertraktacje podjęte przez referat młodzieży w sprawie połączenia Agudat Hanoar Haiwri i Haszomer Hatahor.

2) R. P. występuje przeciwko hasłom frakcyjnym nurtującym u młodzieży i wzywa kierowników młodzieży do bacznej uwagi w tym kierunku i zapobiegania szkodliwym wpływom.

3) R. P. aprobuje pracę referatu młodzieży Egzekutywy wydawania „igeret" i wzywa do kontynuowania tej pracy.

4) R. P. stwierdza z ubolewaniem, iż ruch chalucowy odbiega niejednokrotnie od proklamowanej zasady bezpartyjności, co ujemnie odbija się na ideowem i fachowem przygotowaniu materjału ludzkiego dla Erec.

REZOLUCJA W SPRAWIE EZRY

Celem umożliwienia współpracy Ezry Chalucowej z istniejącym Chalucem, uważa R. P. za wskazane dążyć do stworzenia Centrali Ezry Chalucowej dla zach. Małopolski i Śląska w Krakowie.

Ponadto powzięła Rada Partyjna szereg rezolucyj budżetowych, w sprawie Tarbutu, K. K. L. i K. H.

Wszystkie rezolucje zostaną przesłane Komitetom Lokalnym Org. Sjońskiej na prowincję przez specjalny okólnik w najbliższych dniach

Tym P. T. Prenumeratorom z prowincji, którzy nie odnowią bezzwłocznie prenumeraty, wstrzymamy z dniem 10 bm. wysyłkę naszego pisma.

Lista Nr. 86

Funduszu Łańcuchowego

na rzecz Żydowskiego Domu Akademickiego w Krakowie.

(Datki składać należy na konto PKO 406.365)

I. **Dr Zygmunt Singer** składa 50 zł.

II. **Henryk Spiegel** w Świętem składa 10 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra M. Buchsbauma. 2. Dra A. Schneebauma. 3. Henryka Rotsteina, wszystkich w Radymnie.

III. **M. Graicar z Miechowa** składa 10 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Bernarda Goldkorna. 2. Dawida Ickowicza obu w Miechowie.

IV. **Schmerl Elkin** składa 10 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Rubina Kummera w Nowym Sączu. 2. Tonię Klapholz w Suchej. 3. Henryka Bronnera w Nowym Targu.

V. **Samuel Ebel z Wadowic** składa 10 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Romana Springuta w Żywcu. 2. Izraela Tirasa w Andrychowie.

VI. **Mgr. M. Betterówna z Katowic** składa 15 zł a wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: L. A. Applównę w Królewskiej Hucie. 2. Mgra W. Rosenberga w Katowicach. 3. A. Lichtblaua w Katowicach. 4. H. Hammera w Andrychowie. 5. H. Hornbeia w Andrychowie.

VII. **Jadwiga Mandelbaumówna** składa 5 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Ludwika Menaschego. 2. Sabinę Statterównę. 3. Naśka Silbersteina. 4. Stefana Landsbergera. 5. Mgra Ferdynanda Lemlera.

VIII. **Dr Jakób Mermelstein z Przemyśla składa** 5 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: Dra Dawida Landaua w Przemyślu.

IX. **Norbert Stöger** składa 5 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Ignacego Hirscha. 2. Karola Kleinbergera. 3. N Kleinbergera. 4. Wilhelma Kleina 5. Dra M. Wildstossera.

X. **Emil Waldmann prof. gimn.** składa 5 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. H. Scherera Dyr. Żyd. gimn. 2. Związek zaw. Naucz. Żyd. szkół średnich. 3. Związek zawod. Naucz. Żyd. Szkół średnich w Łodzi. 4. Dr Zofję Dalletówne. 5. Dra J. Puretza w Radomiu. 6 Dra E. Ackermanna w Bursztynie. 7. Dra E. Feldmausa w Rzeszowie. 8. Prof. S. Ohrensteina prof. gmin. w Drohobyczu. 9. Leona Żmigroda w Będzinie. 10. P. Rosnera w Bielsku. 11. P. Finderów. 12. Lillę Silberbachównę. 13. P. Kluga i Katznera w Trzebini. 14. Klarę Rothównę we Lwowie. 15. P. Kirscha 16. P. Leserównę.

XI. **Dr Bernard Hermelin ze Lwowa** składa 5 zł i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra Zygmunta Schippera. 2. Dra Henryka Bartla. 3. Dra Józefa Kibitza. 4. Dra Maksymiljana Hermelina. 5. Dra Z. Dinera. 6. Dra Jakóba Knossowa. 7. Dra Fischla Ebsera. 8. Józefa Seidena. 9. Józefa Lustiga. 10. J. Gottlieba. 11. Dra Enisa. 12. Dra Neubergera. 13. Mgra Henryka Brückensteina. 14. Dra Meisla. 15. Leona Abrahama. 16. Oskara Fabiana. 17. E. Gerstenfelda, wszystkich we Lwowie. 18. M. Liebrechta 19. Dra Herlitza, obu w Królewskiej Hucie. 20 Adolfa Monisa w Warszawie 21 Dra Mojżesza Reinherza w Skolem.

XII. **Izydor Landy z Przemyśla składa 10 zł. Żydowski Klub Sportowy „Makkabi" 25 zł. J. Tislowitz składa 10 zł. Markus Egon z Katowic 20 zł. Dr Benedykt Liebermann w Stanisławowie 25 zł. Seweryn Friedman z Duńkowic 10 zł. Dr Leopold Jakobson 20 zł. Dr Jakób Goldhammer 20 zł.**

Wiadomości z kraju

70-letni jubileusz posła Dra Wygodzkiego

Onegdaj społeczeństwo żydowskie w Wilnie obchodziło 70-ciolecie urodzin posła Dr Jakóba Wygodzkiego. Specjalny Komitet obywatelski wydał książkę zbiorową, poświęconą działalności politycznej i społecznej jubilata, z artykułami pióra przedstawicieli rozmaitych ugrupowań politycznych.

W wielkiej sali gminy żydowskiej, której jubilat jest prezesem, odbyło się uroczyste plenarne posiedzenie. Mowy wygłosili rabin senator Rubinstein, prezes Kruk i inni.

Z okazji jubileuszu posła Dra J. Wygodzkiego, Koło Żydowskie oraz cały szereg instytucyj wysłały do jubilata depesze z życzeniami długiej i owocnej pracy.

Do czego prowadzi brak godności i odwagi

Ostatnio przy podziale funduszów politechniki warszawskiej, przeznaczonych na pomoc dla młodzieży akademickiej, senat przyznał żydowskiemu stowarzyszeniu 50 proc. i „Zjednoczeniu“ (grupa asymilatorów) 50 proc. Senat kierował się danemi dotyczącemi narodowości i języka ojczystego studentów. Okazuje się, że cały szereg studentów Żydów narodowo usposobionych i znanych z narodowej działalności społecznej, podało język ojczysty, względnie narodowość polską, zmniejszając w ten sposób fundusze żydowskiego związku, których są członkami. Fakt ten wywołał wielkie oburzenie wśród szerokich sfer akademickich i winni fałszywego wskazania swej narodowości będą pociągnięci do odpowiedzialności przed sądy koleżeńskie.

Znowu bajka o mordzie rytualnym

Z Wilna donoszą: Na podwórzu domu, w którym mieści się piekarnia mac, znaleziono wśród popiołu ciało noworodka. Wkrótce rozeszła się wiadomość, że to Żydzi zabili dziecko chrześcijańskie dla celów rytualnych. Policja wkroczyła natychmiast i rozpędziła tłum, przybierający groźną postawę. Jak się później okazało, ciało noworodka podrzuciła jakaś nieznana osoba. W związku z tem aresztowano stróża owego domu.

Zamiast wielkiej wystawy - wielki skandal

Jak wiadomo, organizowano w Warszawie wielką międzynarodową wystawę kinową. Do komitetu organizacyjnego zgłosili swój akces przedstawiciele najwyższych sfer społeczeństwa, ministrowie, ambasadorzy wszystkich obcych państw zaś honorowy protektorat nad wystawą spoczywał w ręku p. min. Kwiatkowskiego.

Kirownictwo techniczne wystawy objął niejaki p. Axton, niby Amerykanin, który nawiązał stosunki z największemi wytwórniami zagranicznemi i poodnajmywał imm iejsca na kioski na wystawie, pobierając od nich zadatki. Zebrane zadatki miały pójść na cele organizacyjne wystawy jako kapitał obrotowy. Przed tygodniem jednak p. Axten zwrócił się do Ministra Kwiatkowskiego z prośbą, by rząd udzielił mu kredytu w wysokości 75.000 zł w przeciwnym razie zrezygnuje z Wystawy, a to według jego zdania skompromituje komitet wystawy. Straszenie to miało wyraźne cechy szantażu, toteż z komitetu wystawowego wycofali się stopniowo wszyscy członkowie, a minister Kwiatkowski zrezygnował z protektoratu nad wystawą. Axton kredytu nie dostał, a cała impreza upadła.

—o—

ŻOŁYNIA. (Kor. wł.) Staraniem Egzekutywy Org. Sjon. w Krakowie bawił w naszem miasteczku ostatnio p. Dr Feldschuh. Przyjazd jego przyczynił się w ogromnej mierze do rozbudzenia życia sjonistycznego. Dr Feldschuh wygłosił znakomity referat w bóżnicy miejskiej, a po referacie odbyło się zebranie młodzieży stow. Haszachar, na którem szan. gość wygłosił referat nt. „Świtanie“. Referat poprzedziło zagajenie tow. Lauba. Wieczorem odbył się na cześć Dra Feldschuha bankiet. Zaznaczyć należy, że klika czarnej sotni usiłowała za wszelką cenę uniemożliwić odbycie zgromadzenia w bożnicy, atoli usiłowania tych panów spełzły na niczem. Z przyjemnością należy podkreślić że z postępowaniem tej kliki nie solidaryzowali się pp. prezes kahału Goldberg i Fränkel.

—o—

KONDOLENCJE Z POWODU ZGONU LUIGI LUZZATIEGO. Szereg instytucyj żydowskich w Polsce wysłało depesze kondolencyjne do rodziny Luigi Luzzatiego.

W SPRAWIE SPROWADZENIA ZWLOK SŁOWACKIEGO DO KRAJU. W przyszłym tygodniu odbędzie się w Prezydjum Rady Ministrów konferencja przedstawicieli rządu z członkami krakowskiego Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego. Na konferencji tej będzie omówiona kwestja powołania do życia w caełm państwie komitetów lokalnych, oraz zostaną ustalone techniczne szczegóły, związane ze sprowadzeniem zwłok wielkiego poety.

ZAŁOŻENIE KLUBU KORESPONDENTÓW ZAGRANICZNEJ PRASY ŻYDOWSKIEJ W POLSCE. W tych dniach odbyło się w Warszawie zebranie organizacyjne „Klubu korespondentów zagranicznej prasy żydowskiej w Polsce“. Zadaniem klubu będzie pozostawanie w ścisłym kontakcie z odpowiednimi czynnikami rządowymi oraz społeczeństwem, celem ułatwienia pracy zagranicznym korespondentom żydowskim. Korespondenci zagranicznych pism żydowskich powinni się zgłosić pisemnie do biura Żyd. Ag. Tel. w Warszawie, Al. Jerozolimskie 18 (Skrz. poczt. 422).

RADA PARTYJNA „HITACHDUTHU“. Przez dwa ubiegłe dni obradowała w Warszawie rada partyjna sjonistycznej partji pracy „Hitachduth“ w Polsce z udziałem posłów grupy tej z Małopolski. M. in. uchwalono zwołać specjalne narady, w celu rozpatrzenia działalności „Hitachduth“ w gminach żydowskich i radach miejskich, oraz w dziedzinie kultury i na polu pracy socjalno ekonomicznej Uchwalono także zwołać przed 15 kongresem zjazd partyjny z całej Polski.

ZJAZD ZWIĄZKU STRZELECKIEGO. Onegdaj odbył się w Warszawie szósty walny zjazd związku strzeleckiego, zagajony przez prezesa związku Dłuskiego. Na zjazd przybyło kilkaset osób z całej Polski. Na zjeździe obecny był p. Prezydent Rzpltej owacyjnie witany przez delegatów. Po wygłoszeniu szeregu referatów i po udzieleniu absolutorjum ustepującym władzom wybrano ponownie przez aklamację prezesem p. Dłuskiego. Na zgromadzeniu obecni byli również ministrowie Staniewicz, Dobrucki, Niezabytowski, wiceminister Jaroszyński, wojewoda Sołtan i w. in.

NOWY ORGAN PIŁSUDCZYKÓW „STRZELEC“, tygodnik zamieniony na dziennik, zaczął w niedzielę wychodzić w Warszawie pod redakcją p. Tytusa Czakiego.

JEDNOLITA ORGANIZACJA ARTYSTÓW POLSKICH. W najbliższych dniach odbędzie się w Warszawie doroczny walny zjazd delegatów Związku Artystów Scen Polskich Zjazd ten będzie miał o tyle wybitne znaczenie, że zapadnie na nim uchwała o utworzeniu wspólnego frontu aktorów, muzyków, autorow kompozytorów oraz związków chórów. Stanowić one będą jednolitą korporację, liczaca okolo 10.000 ludzi.

ZNIESIENIE INSTYTUCJI ORDYNANSÓW OFICERSKICH. W najbliższym czasie ma być wydany rozkaz ministra spraw wojskowych, znoszący instytucję ordynansów oficerskich. Wzamian za to oficerowie dostaną ekwiwalent w wysokości 80 zł miesięcznie.

NAPAD NA LOKAL GMINY ŻYDOWSKIEJ. Członkowie młodzieńczej organizacji Agudy w Lodzi, niezadowoleni z podziału zapomóg na Pesach, napadli na lokal gminy żydowskiej i zdemolowali urządzenia. Policja przywróciła porządek.

MURASZKO PRZEBYWA W WIĘZIENIU. Wbrew krążącym od dłuższego czasu pogłoskom, zabójca Wieczorkiewicza i Bagińskiego b. przodownik Muraszko przebywa w dalszym ciągu w więzieniu, z którego zostanie zwolniony dopiero po pełnem odbyciu kary.

SCHWYTANIE ZNANEGO DZIAŁACZA KOMUNISTYCZNEGO. Policja łódzka aresztowała onegdaj wybitnego przywódcę polskich komunistów Kazimierza Cichockiego. Policja przytrzymała go w chwili, kiedy w przebraniu żydowskiem, z długą czarną brodą, w długiej kapocie, kroczył przez ulicę. Przebranie wydało się ajentom policyjnym podejrzane. W urzędzie śledczym stwierdzono, że schwytany jest istotnie Cichockim.

ZUCHWAŁA KRADZIEŻ. W Łodzi dokonano zuchwałej kradzieży w składach towarowych Scheiblera i Grohmana. Złodzieje skradli 69 sztuk sukna wartości przeszło 50.000 zł. Policja ujęła ich jednak w chwili, gdy przewozili towar do ożką na dworzec kolejowy.

Nowe rozporządzenie o paszportach zagranicznych

Zasadnicze opłaty pozostają niezmienione.

W Nr. 31 „Dziennika Ustaw“ ogłoszono rozporządzenie, mocą którego utrzymane zostają zasadniczo przepisy do ustawy o opłatach za paszporty zagraniczne z pewnemi zmianami.

A więc w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę, ustala się w dalszym ciągu następujące opłaty: a) za pazport zagraniczny 500 zł. b) za zezwolenie na ponowny wyjazd 500 zł., c) za paszport wielokrotny, wydawany w razie udowodnienia potrzeby częstych wyjazdów 1.500 zł., d) za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd dla wyjeżdżających w celach handlowych i przemysłowych 25 zł., e) za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd 20 zł., f) za paszport ulgowy wielokrotny 150 zł., g) za paszport żeglarski 3 zł.

Osobom, udającym się w celu pracy zarobkowej oraz emigrantom kontynentalnym wydają władze administracyjne I instancji zaszporty bezpłatne z rocznym terminem ważności na mocy zaświadczenia państwowych urzędów pośrednictwa pracy, emigrantom zaś zamorskim na mocy zaświadczenia urzędu emigracyjnego. Emigranci tak kontynentalni, jak zamorscy winni oprócz tego przedstawić zaświadczenie odnośnego urzędu skarbowego, że nie zalegała w opłacaniu podatków.

Paszporty ulgowe jednorazowe i zezwolenia na ponowny wyjazd za opłatą 25 zł, jak również paszporty ulgowe wielokrotne za opłatą 150 zł, mogą być wydawane przez władze administracyjne I. instancji osobom udającym się zagranicę w celach handlowych i przemysłowych, o ile przedłożą każdorazowo zaświadczenia wojewódzkiego wydziału przemysłu i handlu, względnie inżyniera przemysłowego na m. st. Warszawę, wydane za zgodą delegata władzy skarbowej. Zaświadczenie to ma stwierdzać że wydanie ulgowego paszportu jednorazowego lub wielokrotnego, względnie ulgowego zezwolenia na ponowny wyjazd jest ze względów handlowych lub przemysłowych konieczne.

Paszporty zagraniczne za opłatą 20 zł., jak również ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd za opłatą 20 zł., wydają władze administracyjne I: instancji osobom udającym się zagranicę: a) w celu kształcenia się lub prowadzenia badań naukowych na podstawie zaświadczenia, stwierdzającego potrzebę wyjazdu, wydanego przez ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego za zgodą min. skarbu. b) w celu leczenia się, o ile dana osoba przedstawi: 1) świadectwo niezamożności, wystawione przez władzę policyjną w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym i 2) zaświadczenie, stwierdzające konieczność przeprowadzenia kuracji zagranicą, wystawione: przez urząd zdrowia (lekarza powiatowego) lub też, o ile chodzi o osoby wojskowe w czynnej służbie, komisyjnie przez szpital wojskowy, a potwierdzone przez szefa sanitarnego okręgu; c) w celu towarzyszenia niezamożnej osobie chorej, o ile konieczność opieki w podróży jest stwierdzona przez urząd zdrowia względnie dla osób wojskowych w czynnej służbie, jak wyżej pod b) 2; d) w celu uczestniczenia w zebraniach międzynarodowych, zawodach sportowych, zjazdach naukowych itp. na podstawie zaświadczeń ministerstwa skarbu, względnie, o ile chodzi o zjazdy naukowe, na podstawie zaświadczenia, stwierdzającego potrzebę wyjazdu, wydanego przez min. oświecenia za zgodą min. skarbu; e) w celach społecznych, o ile osoby te delegowane są przez instytucje państwowe lub samorządowe.

W wypadkach bezwzględnej konieczności świadectwo niezamożności może być przedstawione w trzy tygodnie po powrocie.

Wreszcie par. 8 rozporządzenia wprowadza następujący przepis:

„W wypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie urzędy administracyjne I. instancji będą mogły na podstawie decyzji min. spraw wewnętrznych w porozumieniu z min. skarbu wystawić ulgowe względnie bezpłatne paszporty, chociażby strona nie mogła zadośćuczynić wszystkim wymogom przez rozporządzenie przewidziane“.

KRONIKA

Wschód słońca 5 m. 04 | Kwiecień 5 Wtorek 3 Nisan 5687 | Zachód słońca 18 m. 14

Mizerja telefoniczna w Krakowie skończy się — ale kiedy?

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Krakowie podaje do wiadomości, że roboty około rozszerzenia sieci telefonicznej w Krakowie już rozpoczęto i aż do czasu ich ukończenia, żadnych stacyj telefonicznych udzielać się nie będzie, wobec czego wszelka interwencja osobista w tych sprawach jest bezcelową.

Natomiast wszystkie obecnie wnoszone podania o urządzenie stacyj teefonicznych będą rejestrowane, a po rozszerzeniu sieci i centrali, nastąpi przydział stacyj w chronologicznym porządku poszczegónym petentom.

—o—

— **PRIMA-APRILISOWĄ WIADOMOSC „NOWEGO DZIENNIKA"** o demokratyzacji kahału krakowskiego podaje na serjo jeden z wielkich żydowskich dzienników warszawskich w numerze swoim z 3 (!) bm., z tem, że uchwała ta wywołała wielkie zadowolenie wśród ludności żydowskiej Krakowa. My ze swej strony możemy zapewnić, że uchwała ta byłaby wywołała wielkie zadowolenie, gdyby była... prawdziwa. Wypływa stąd nauka dla kahału krakowskiego, że powinien corychlej uchwalić demokratyczną ordynację wyborczą, jeśli chce, a żeby ludność była zadowoloną, a dla dziennikarzy, że powinni 1 kwietnia czytać ostrożnie gazety...

— **NOWY ZARZĄD SYNDYKATU DZIENNIKARZY KRAKOWSKICH.** W ubiegłą niedzielę w lokalu Syndykatu, przy pl. Szczepańskim, l. 7, odbyło się Walne Zgromadzenie członków Syndykatu dziennikarzy krakowskich. Na początku obrad uchwalono przez aklamację nadać godność członka honorowego Syndykatu seniorowi dziennikarstwa Red. Michałowi Konopińskiemu. Jest to pierwszy członek honorowy najstarszego Syndykatu w Polsce. Następnie dokonano wyboru władz Syndykatu, z następującym wynikiem: Red. Dr. Beaupre, prezes (Czas), red. Potocki (Czas), wiceprezes, red. Flach, wiceprezes (Swiatowid), red. Korolewicz sekretarz (Naprzód), red. Bassara, skarbnik (Czas), — Wydziałowi: redaktorzy dr. Berkelhammer (N. Dziennik), Błażejewski (Il. Kurjer), Feldman (Naprzód), Hacker (Naprzód), Mikulski (N. Reforma), Pochmarski (N. Reforma), dr. Rubel (Il. Kurjer), Skalski (Czas). Zastępcy: Migowa (Il. Kurjer), Moses (Nowy Dziennik), Strojek (Sztuki piękne) i Wohnut (Naprzód). Komisja rewizyjna: Mróz, przewodniczący (I. Kurjer), Jastrzębski (Naprzód) i Szydłowski (Czas).

— **WALNE ZEBRANIE APTEKARZY ZACHODNIEJ MAŁOPOLSKI.** Dnia 2 bm. odbyło się w Krakowie w gmachu Izby Handlowej **Walne zebranie aptekarzy zachodniej Małopolski** pod przewodnictwem zastępcy prezesa p. aptekarza radcy Rosenberga. Po trzygodzinnem sprawozdaniu, obejmującem całokształt spraw zawodowych, przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Prezesem gremjum na okres trzechletni został wybrany w miejsce zmarłego prezesa Mikuckiego, **radca aptekarz Ludwik Rosenberg w Krakowie, zastępca p. Karol Szymanowicz, aptekarz i burmistrz miasta Bochni, sekretarz p. Tadeusz Oświęcimski aptekarz w Krakowie.**

— **ZE SPRAW MIEJSKICH.** Onegdaj odbyło się wspólne posiedzenie sekcji ekonomicznej, policyjno-budowlanej i opieki społecznej Rady miejskiej. Sekcje rozpatrywały i załatwiły definitywnie sprawę oddania poszczególnym oferentom robót murarskich, betonowych, dekarskich, ciesielskich i blacharskich przy budowie nowych miejskich domów mieszkalnych, a to trzech piętrowego narożnego domu przy ul. Ruskiej i Wybickiego w Dz. XV, trzechpiętrowego domu przy ul. Dębowej Dz, XI oraz nadbudowie I p. domku ogrodnika miej. na Krzemionkach w Dz. XXII i nadbudowie piętra na prawem skrzydle domu Żłóbka miejskiego przy ul. Koletek. Dalej uchwaliły sekcje nabyć na cele rozbudowy m. grunty w Dz. XXII o obszarze około 16,000 m. kw. — wreszcie nabyć na cele regulacji i urządzenia ul. Retoryka grunty prywatne.

— **KONSUMCJA MIĘSA W KRAKOWIE.** Na targi od 26 marca do 1 bm. spędzno buhaji 178, wołów 88, krów 193, jałówek 104, cieląt 678, nierogacizny 1080, razem 2322 zwierząt. Płacono za jeden kg. żywej wagi: buhaje od 1.20 do 1.80 zł, woły od 1.30 do 1.85, krowy od 95 gr. do 1.74 zł, jałownik 1.20 do 1.72 zł, cielęta od 1.27 do 1.88 zł, nierogaciznę od 2.30 do 2.60 zł; bitej wagi nierogaciznę od 2.70 do 3.25 zł., Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję innych gmin kraju 77 sztuk, pozostało bydła niesprzedanego 9 szt. Spęd zwierząt średni. Popyt bardzo silny zwłaszcza na trzodę. Ceny na bydło obok minimalnych wahań utrzymały się w dalszym ciągu. Ceny cieląt i chudej nierogacizny nieco tańsze.

— **KRADZIEŻ WÓZKA DZIECINNEGO.** Józef Hamerlak zam. Niecała l. 4 zgłosił do policji, że dnia 2 bm. wieczorem skradziono mu z podwórza domu wózek dziecinny wartości 150 zł.

— **OKRADZIONA PRZEZ KOLEŻANKĘ.** Helena Lenkowicz służąca zam. przy ul. Bonerowskiej l. 2 zgłosiła, że dnia 1 bm. skradła jej Michalina Dąbrowska współlokatorka bluzkę jedwabną wartości 15 zł oraz gotówkę 50 zł, poczem zbiegła.

— **ZNOWU KRADZIEŻ WODOMIERZA.** Selinger Chaim zam. ul. Kalwaryjska l. 17, zgłosił, że w nocy z 2 na 3 bm. skradziono mu ze składu drzewa przy ul. Kalwaryjskiej 36 wodomierz wartości 200 zł.

— **PIERZYNA I PODUSZKA.** Przepiórka Anna zam. ul. Dietlowska l. 85 zgłosiła, że dnia 29 ub. m. skradziono jej z korytarza 1 pierzynę i 1 poduszkę.

— **DWIE KRADZIEŻE W GARDEROBIE STAREGO TEATRU.** Stanisław Bieliński, dyrektor elektrowni miejskiej zgłosiłd o policji, że dnia 3 bm. po poranku Beethovenowskim w Starym Teatrze skradziono mu podczas odbierania garderoby z tylnej kieszeni spodni portfel z gotówką 3.000 zł w banknotach po 100 zł i 50 zł, kartą tramwajową wolnej jazdy na rok 1927 i różnemi zapiskami. — Dr Wilhem Rabinowicz, adwokat z Kolbuszowy zgłosił, że dnia 2 bm. około godz. 22 skradziono mu w Starym Teatrze podczas odbierania garderoby z tylnej kieszeni spodni papierośnicę srebrną z monogramem W. R. wartości 100 zł.

— **TURNIEJ ZAPAŚNICZY W KINIE „NOWOŚCI".** Dziś we wtorek 5 bm. dalszy ciąg turnieju. Walczą Teodor Sztekker contra Schneider, będzie to nadzwyczaj emocjonująca walka, gdyż Schneider znany jest ze swej niebywałej siły. Barotti (Włochy) contra Vibo (Estonja), Lainen (Finlandja) contra Bajer (Niemcy), Becker-Szczerbiński contra Paul de Favre (Francja), Kroton contra Neström (Szwecja).

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

„Kochanek Sybilli Thompson"

Sztuka w 3 akt. Marji z Kosaków Pawlikowskiej.

Rzecz dzieje się w r. 1977, gdy Chińczycy podbili Europę i utworzyli „Zjednoczone stany chińskie". Europa stała się utrzymanką Chin, niczego już nie wytwarza, chyba jeszcze sztuczną pogodę lub deszcze. Młodzież jest zgnuśniałą i przestała się dziwić, cud wykreślony został ze słownika, albowiem w tem nowem społeczeństwie ludzie już się niczemu nie dziwią, niczego nie oczekują i w cuda nie wierzą. A dzieją się jeszcze rzeczy dziwne, bo oto p. Sybilla Thompson, 78-letnia niewiasta — podaje tylko, że ma lat 75— w laboratorjum spirytysty Dr Schönbauera dała się odmłodzić. W przeciągu 10 minut staje się młodą fizycznie, ale zachowuje duszę, przepełnioną jeszcze starym romantyzmem. Nie czuje się więc dobrze w tem towarzystwie zblazowanych młodych starców i ze swym kochankiem również odmłodzonym starcem ucieka na księżyc.

Oto treść tej „budy na resorach", którejby napewno w teatrze nie wystawiono, gdyby jej nie napisała p. Marja z Kossaków Pawlikowska. Mimowoli przypominam sobie gigantyczną wizję przyszłości Döblina Meere, „Berge und Giganten", albo też piekielną satyrę na konająca Europę Ilji Erenburga Podłożem każdej takiej przyszłościowej wizji jestzawsze albo silna miłość albo głęboka nienawiść. Sztuka p. Pawlikowskiej jest zwykłym sobie kaprysem poetki, która napisała nowelę i rozciągnęła ją na 3 akty sztuki, wypranej chemicznie ze wszelkich elementów dramatu.

Wystawiono ją i zagrano naogół starannie. Pani Starska grała tytułową rolę, ale nie tchnęła wcale życia w papierową kreację. Trochę urozmaicenia wnieśli p. Zalewska i panowie Leliwa, Kustowski i Wysocki, przedstawiciele starej generacji, młode zaś pokolenie reprezentowali panie: Drabikówna, Kostecka i Czartoryska oraz panowie Burnatowicz, Niewiarowicz, Sawan i Suchcicki. Sympatyczne wrażenie robiła zwłaszcza p. Czartoryska. Bohatersko walczył ze swą rolą p. Rozmarynowski i na ogół wyszedł z tych zapasów zwycięsko.

Wspomnijmy jeszcze o p. Miodońskiej i p. Kułakowskim.

Autorkę po drugim akcie wywołano. **M. K.**

Rozpoczęcie obrad nad budżetem gminy m. Krakowa

Ekspose prezydjum miasta. — Podjęcie dyskusji ogólnej.

Kraków, 5 kwietnia

Wczoraj wieczorem rozpoczęły się w magistracie obrady pełnej Rady miejskiej nad budżetem na rok 1927/28. Obradom przewodniczył wiceprezydent Ostrowski, w zastępstwie prezydenta inż. Rollego, który wczoraj w południe nagle zaniemógł. Przed porządkiem dziennym uchwalono przyjąć do wiadomości rezygnację radcy Cezara, w miejsce którego wchodzi do Rady miejskiej p Zygmunt Klemensiewicz z PPS.

Rozwinęła się formalna dyskusja co do przepisu statutu gminnego, żądającego, by preliminarz budżetu był wyłożony do wglądu ludności przed rozpoczęciem dyskusji budżetowej. Przedstawiciele opozycji radca Dr Rosenzweig (PPS) i poseł Holeksa (Ch. D.) twierdzili, że wyłożenie to nie było przeprowadzone zgodnie z przepisem statutu i z tego powodu zgłosili protest. Wiceprezydenci Dr Wielgus i Ostrowski wykazywali za wyłożenie budżetu dokonane zostało z zachowaniem obowiązujących formalności, poczem w zastępstwie chorego prezydenta miasta wygłosił wiceprezydent Dr Wielgus

EKSPOSE BUDŻETOWE.

Na wstępie zaznaczył mowca, że zwłoka w przedłożeniu budżetu, który obowiązuje już od 1 kwietnia, spowodowana została częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, które nakazało samorządom jednolity sposób budżetowania, zupełnie odmienny od dotychczasowego. Prócz tej przeszkody natury formalnej, zaszła znacznie większa trudność istotna. Mianowicie wedle zapotrzebowania, zgłoszonego przez wydziały i zakłady miejskie, rozchody były przeszło 7 miljonów złotych wyższe od dochodów. Trzeba było dwumiesięcznej żmudnej pracy dla osiągnięcia zrównoważenia budżetu i to jest główną przyczyną opóźnienia.

Trudno jest dziś kreślić drogi przyszłego rozwoju miasta, gdyż zagadnienie ustrojowe miast wogóle nie jest jeszcze przez Sejm rozwiązane i niema widoków, aby rychło rozwiązane zostało, a życie w stanie tymczasowości uniemożliwia tworzenie projektów na dłuższą metę. Co do składu przyszłej Rady miasta mowca ogranicza się do wyrażenia ogólnikowego życzenia, by „Radę miasta jak najdalej trzymać od tego, co potocznie zowiemy polityką, a zachować jej właściwy charakter gospodarczy". W dalszym ciągu wiceprez. Wielgus wskazuje na podwójne znaczenie Krakowa i dwie drogi rozwojowe naszego miasta: jako ośrodka intelektualnego, oraz jako stolicy sąsiedniego przemysłu kopalnianego. Zakusy pewnych sfer o zepchnięcie Krakowa ze stanowiska tej stolicy zarząd miasta będzie nadal starał się wszelkimi siłami zwalczać.

Ze zadań polityki gminnej na pierwszy plan wybija się

sprawa mieszkaniowa.

Kilka tysięcy rodzin gnieździ się w sposób urągający hygjenie, obyczajności, a często i bezpieczeństwu. Gmina buduje rocznie około 100 mieszkań, a prywatna inicjatywa dostarcza około 200 mieszkań. Jest to stanowczo za mało, ale żywszy ruch budowlany może powstać dopiero z chwilą przypływu znaczniejszej pożyczki zagranicznej, o którą gmina w obecnej chwili poważnie pertraktuje.

Przechodząc do analizy budżetu, który po obu stronach daje około 21.7 miljonów zł. (prócz budżetu zakładów miejskich w wysokości 19, wzgl. 17.2 miljonów zł.), wskazuje mowca, że dochód miasta na głowę mieszkańca wynosi 137 zł, z czego mieszkaniec płaci we formie podatków 42.33 zł, pożyczki wynoszą 20 zł. na jednostkę, za korzystanie z urządzeń gminnych ściąga miasto 16 zł, przedsiębiorstwa dają 12.20 zł, własny majątek przynosi 7.50 zł, a reszta 20 zł, przypada na inne źródła.

Wydatki przedstawiają się procentowo w następujący sposób: administracja ogólna 23.8 proc., zdrowie 18 proc., drogi i pomiary 11 proc., spłata długów 10.5 proc., przedsiębiorstwa komunalne 8 proc., zarząd majątkiem komunalnym 7 proc., bezpieczeństwo publ. 6 proc., opieka społeczna 5 proc., popieranie przemysłu 5 proc., oświata 3 proc., kultura i sztuka 2.5 proc., różne 0.12 proc., popieranie rolnictwa 0.08 proc.

Mowca stwierdza, że

koszta administracji są bardzo znaczne,

gdyż dochodzą niemal do połowy budżetu. Administracją miasta zajmuje się (bez zakładów przemysłowych) 600 urzędników. Jest to sztab bardzo wielki, ale ograniczenie jego — praca bardzo wdzięczna — niema widoków powodzenia, gdyż administracja ma ustawicznie tendencję raczej rozwojową (!). Na dowód przytacza mowca cyfry, odnoszące się do wpływu aktów, wspomina o nowych działach pracy gminy itd. i twierdzi, że w porównaniu ze stanem przedwojennym cyfra urzędników stosunkowo zmalała. (Przybytek aktów w roku 1926 w porównaniu z rokiem 1913 — 46 proc., przybytek urzędników 33.5 proc.) Niektóre działy wykazują zwiększoną czynność z powodu biurokratyzmu państwowego.

W dalszym ciągu omawia mowca szczegółowo inne pozycje wydatków, a zwłaszcza sprawy drogowe, oświatowe, kulturalne, zdrowotne, przyczem wskazuje na poważną pozycję 1.7 miljona złotych na czyszczenie miasta. Mowca przyznaje, że popieranie handlu wyraża się w skromnej cyfrze 410.000 zł., a ma wyraz tylko w niedostatecznej budowie i utrzymaniu miejsc targowych.

Z pięciu miljonów budżetu nadzwyczajnego 4.100.000 zł wynoszą wydatki na roboty i dostawy o charakterze inwestycyjnym.

Z analizy dochodów wynika, że

PONAD 1/3 CZĘŚC DOCHODÓW STANOWIĄ PODATKI.

Są obawy, że mimo wielkiej ostrożności dział ten po traktowany został nieco (?!) za wysoko, a obawy te są usprawiedliwione przy obserwowaniu obecnych wpływów podatkowych. Jako wadę samorządowego systemu podatkowego podnosi mowca bogate jego rozbudowanie przy słabej wydatności, a kosztownym sposobie wymiaru i poboru. Kraków ma aż 19 różnych podatków, z czego podatek lokatorski ma dać 1.200.000 zł, obrotowy i wodociągowy po 1 miljonie, towarowy 900.000 zł, dochodowy 800.000 zł., od spożycia wzgl. produkcji 800.000 zł., od nieruchomości 700.000 zł., tramwajowy 350.000 zł, od świadectw przemysłowych 245.000 zł, hotelowy 200 tysięcy zł., patenty akcyzowe 150.000 zł, od reklam 100.000 zł, od zaprotestowanych weksli 60.000 zł., gruntowy 15.000 zł., itd. Drugą z kolei grupą dochodową są pożyczki (16 proc.), z których pokrywana jest budowa domów, kanałów, dróg itd.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

dają dochodu zaledwie 2.100.000 zł, czyli 9 i pół proc. ogólnych dochodów, co przy uwzględnieniu 50 miljonów majątku gminnego, tkwiącego w tych zakładach wynosi zaledwie 4 proc. oprocentowania; w przyszłości będzie się ten dochód jeszcze zmniejszał, gdyż dążeniem rządu jest zmniejszać obciążenie obywateli z tego tytułu, wskutek czego zakłady dobra publicznego powinne obniżać opłaty za świadczenia. Prócz tego zakłady te z funduszów obrotowych przeprowadzają renowację. Elektrownia przynosi 33 procent ogólnego dochodu przedsiębiorstw miejskich, gazownia staje się deficytowa. Sto kilkadziesiąt realności gminnych przynosi czynszu około 750.000 zł, czyli mniej, niż 2 proc., grunta miejskie przynoszą jeszcze mniej.

Kończąc zaznacza mowca, że bez uzyskania wydatnego sukursu we formie długoterminowej pożyczki nie może gmina przystąpić do przeprowadzenia szerokiego planu inwestycyjnego, obejmującego budowę szkół, Muzeum Narodowego, zakładów opieki społecznej, hal targowych, dróg, domów mieszkalnych itd. Pertraktacje o pożyczkę zagraniczną są prowadzone, ale zrozumiałem jest, że gmina nie uzyska pożyczki przed otrzymaniem pożyczki przez państwo.

Wkońcu apeluje mowca do radców, by byli powściągliwi w czynieniu wniosków wydatkowych, a w razie propozycyj rozchodowych dawali równocześnie sposób jej pokrycia, oraz prosi o uchwalenie budżetu.

Dyskusję ogólną rozpoczął radca Dr. Krzetuski, który imieniem Zrzeszenia mieszczańskiego oświadczył się za przyjęciem budżetu. Następny mowca Dr. Rosenzweig (PPS) poddaje ostrej krytyce gospodarkę gminy.

Dalszy ciąg dyskusji budżetowej odbędzie się w dniu dzisiejszym. (M)

Miss Francja

Panna Roberte Cusey, przedstawicielka Francji, na mijącym się w bieżącym roku w Ameryce odbyć międzynarodowym turnieju piękności.

W SPRAWIE ROZKŁADANIA NA RATY ZALEGŁYCH PODATKÓW.

Jak się dowiadujemy, Minister skarbu podpisał wczoraj rozporządzenie mocą którego określone zostały nowe kompetencje izb i urzędów skarbowych w sprawach rozkładania podatków zaległych na raty.

Dotychczasowa praktyka wykazała, że brak pewnych uprawnień w powyższym kierunku dla naczelników urzędów powodował zbyteczną korespondencję pomiędzy instancjami i wprowadzał zupełną dezorjentację do całej sprawy. Jeśli chodzi o rozkładanie na raty mniejszych zaległości to wprawdzie urzędy skarbowe miały pewne prawa jednak musiały zapytywać o zgodę Izb w sprawie obniżania stopy doliczanych odsetek za zwłokę z 4 do 1 proc.

Według nowego rozporządzenia urzędy skarbowe mają prawo na własną odpowiedzialność rozkładać zaległe podatki do wysokości 2000 zł. na przeciąg 6 miesięcy, doliczając 1 proc. miesięcznie za zwłokę.

NOWE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE DETALICZNEJ SPRZEDAŻY WYROBÓW TYTONIOWYCH. Rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 1 kwietnia 1927 roku ustanowiony został nowy cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Naogół w nowo-ogłoszonym cenniku, dotychczasowe ceny papierosów zostały zachowane. Natomiast częściowemu obniżeniu uległy niektóre gatunki cygar.

Zapisy cygar, które w dniu 1 kwietnia znajdowały się we wszystkich miejscach sprzedaży wyrobów tytoniowych, a których cena została obniżona jak również przesyłki tychże wyrobów, które podług dokumentów przewozowych, wysłane zostały przed dniem 1 kwietnia br. i w dniu tym lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorców (sprzedawców), podlegają bonifikacji ze strony Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego na rzecz sprzedawców w wysokości różnicy między dotychczasową, a nową ceną tychże wyrobów.

Wysokość bonifikacji, na podstawie zgłoszeń, przedstawionych przez sprzedawców i urzędowego zbadania przez organa kontroli skarbowej, ustalą właściwe urzędy akcyz i monopolów państwowych, dokąd też winny być kierowane zgłoszenia sprzedawców tytoniu, najpóźniej jednak do dnia 8 kwietnia 1927 r.

—o—

Run na „Dorotheum" wiedeńskie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 4 4. (D) Dziś jedno z pism porannym podało wiadomość, że znane wielkie przedsiębiorstwo finansowe we Wiedniu „Dorotheum", utrzymujące zakład zastawniczy, oraz szereg instytucyj bankowych, popadło w trudności płatnicze. Wiadomość ta wywołała popłoch wśród klientów Dorotheum, którzy masowo zgłaszali się po wkładki. Kasy jednak Dorotheum bez trudności nadążyły wszystkim wypłatom.

Ile wydaje W. Brytanja na garnizon palestyński

Londyn. 4 4. ŻAT. Ogłoszono tutaj preliminarz wydatków wojskowych Wielkiej Brytanji na rok bieżący. W preliminarzu tym przypada na bliski wschód suma 3,650.000 funtów z czego na Palestynę wraz z Irakiem przypada 2,519.000 funtów, na Transjordanję 512.000 f.

Z GIEŁDY

Giełda krakowska.

Kraków, 4. 4. Akcje słabiej. Dolar utrzymany.

Akcje: Przemysłowy 0.19, 0.20, Zarobkowy 17.25, 17.40, Tohan 0.47, Pharma 1.30, Żegluga 0.12, Zieleniewski 17.50, Trzebinia 0.56, 0.57, Parowozy 0.80, Górka 33, Siersza 3.80, 3.90, Niemojewski 0.50, Azot 0.93, 0.95, Elektryczność 37, Krakus 0.35, Chodorów 115.

Z rozpoczęciem zebrania efektów panowała tendencja utrzymana, dopiero pod wpływem wiadomości z Warszawy nastrój się osłabił i większość papierów straciła na kursach. Szczególnie słabiej Zieleniewski, Siersza górnicza, Górka, Chodorów i Elektrownia, z lżejszych Tohan, Żelazo, Krakus i Pharma. Obroty stosunkowo bardzo słabe z wyjątkiem B. Zw. Sp. Zarobk., którym dokonano większych obrotów przy silnem zainteresowaniu aż do końca zebrania. Reszta papierów utrzymane.

Dla papierów niekotowanych tendencja podobna. Słabiej Jaworzno 18.80—18.60, B Polski 130, Cegielski 37, Nafta Polska 0.45, Nafta Krosno 0.16, Ćmielów 0.33. Utrzymane Nobel 4.50. Len 0.28, Lokomotywy 1.80, Nitrat 0.40 i Dolarówka 53 zł. Na ogół zainteresowanie jako i obroty słabe.

Na rynku walutowym tendencja utrzymana przy nastroju spokojnym. Zapotrzebowanie w zupełności pokryte wystarczającą podażą. Ruch niewielki. W Krakowie gotówka 8.93—8.93 i pół, czeki bankowo 8.94 1/4, Warszawa gotówka 8.92 1/4—8.92 3/4, czeki 8.94. Lwów gotówka 8.92 3/4—8.93 1/4. czeki 8.94 i pół. Katowice gotówka 8.93 1/4—8.93 3/4, czeki 8.95. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.90, za czeki 8.91.

Giełda lwowska

Lwów. 4. 4. (O) Na dzisiejszej giełdzie akcyjnej tendencja zniżkowa. Brak odbiorców na akcje i papiery wartościowe. Na dzisiejszej giełdzie oficjalnej zanotowano następujące transakcje: Chybie 6.10. Jaworzno spadło o 0.50 na sztuce. Inne kursa, jak w piątkowych notowaniach. Dolar płacono po 8.93. Na giełdzie zbożowej ruch ożywiony, kursy zwyżkowe. Poszukiwano pszenicę i żyto. Za pszenicę płacono 54—55, żyto 38.75—39.25. jęczmień 31—32. Owies 32.50—33.50.

Giełda warszawska

Warszawa 4 bm. (PAT.) **Giełda waluty.**
Dolary 8·92, sprz 8·94. kup. 8·90.
Holandja 358·10 sprz. 359 —. kup. 357·20
Belgja 124·50. 124·81. 124·19.
Londyn 43·47 sprz. 43·58, kup. 43·37
N. Jork 8·93. sprz. 8·95. kup. 8·91.
Paryż 35·08. sprz. 35·11. kup. 34·99
Praga 26·51 sprz. 26·57 kup. 26·45.
Szwajcarja 172·12, sprz. 172·55 kup. 171·69
Włochy 42·98. 43·09. 42·80.
Wiedeń 125·89 sprz. 126·20 kup. 125·58

Papiery wartościowe: 5 proc. pożyczka konwersyjna 60.75—60.50, pożyczka dolarowa 84.75, premjówka dolarowa 52.75—53—52.75. Tendencja niejednolita.

Warszawa, 4. 4. PAT. **Akcje:** Bank dyskont 120, Handl. 7.25, 7.50, Bank Polski 132.50, 130, 130.50, Zachodni 3.80, Zw. Sp. Zarobk. 86, 84, Siła i światło 94, Częstocice 2.80, Gosławice 71, Cukier 4.50, 4.55, Węgiel 95.50, 94.50, Cegielski 38, 37.50, Lilpop 32, 23.25, Modrzejów 8.05, 7.80, 7.85, Norblin 134, 134.50, Ostrowiec 83, Ortwein 0.47, Starachowice 2.95, Żyrardów 16.25, 15, Zawiercie 33, Borkowscy 2.80, 2.70.

Giełda poznańska

Poznań, dnia 4 b. m. (PAT) Żyto 41·25—4[illegible]·25— Pszenica 51·25—[illegible]4·25 — Jęczmień [illegible]0·00—33·00 — Jęczmień browarniany 33·50—[illegible]6·50 — Owies 32·50—33·50 — Mąka żytnia 70% [illegible]9·25 —·— — Mąka żytnia 65% 60·75 —·— — Mąka pszenna 65% 73·75—76·75 — Ospa pszenna 27·50—·— — ospa żytnia 27.50—28·50 — ziemniaki stołowe 11·00 12·00— ziemniaki gorzelniane 7·75,—·— — gorczyca —·00—·— Rzepka —·00—·00 — Groch Wiktorja 78·——88.00 Ceny bez zmiany tendencja spokojna.

Giełda wiedeńska

Wiedeń d. 4 b. m. (P. A. T.). **Dewizy.** Amsterdam 285·14. Belgrad 12·46. Berlin 168·[illegible]3 Bruksela 98·66, Budapeszt 123·92 Kopenhaga 189·55 Londyn 34·48, Madryt 126·85, Medjolan 33·99 Nowy Jork 709·55. Oslo 184·20. Paryż 27·80. Praga 21·01 Sofja 5·11, Sztokholm 190·90. Warszawa 79·18—79·6[illegible] Zurych 136·50, Amerykańskie 708·70. niemieckie 168·00 angielskie 34·45. polskie 79·10 80·10, szwajcarskie 136·20 czeskie 20·98, Węgierskie 123·87—

Akcje: Zieleniewski 15·80. Silesja —·—. Fanto 9·50. Gal. karpaty 34·6[illegible]. Galicja 128·. Siersza —· Bank Małopolski —·— Bank Hip. —·— Tepege .—·—

Giełda zurychska

Zurych, 4 4 PAT. Paryż 20.36 i pół, Londyn 25.25 i pół, Nowy Jork 5.19 7/8, Belgja 72.20, Włochy 24.82 i pół, Holandja 208.05, Berlin 123.25, Wiedeń 73.12 i pół, Sztokholm 139.30, Oslo 135, Kopenhaga 138.60, Sofja 3.75, Praga 15.39, Warszawa 57.90, Budapeszt 90.80, Białogród 9.13, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.62 i pół, Bukareszt 3.10, Helsingfors 13.10. Tendencja niejednolita.

Giełda nowojorska

Nowy Jork. 4 4 (AW). Warszawa 11.40, Londyn 485.78. Paryż 391 5/8, Wiedeń 14.07, Praga 296 1/4, Włochy 472, Belgja 13.90, Budapeszt 17.50, Szwajcarja 19.23 i pół, Helsingfors 252 i pół, Sofja 0.72 i pół. Holandja 40.01, Oslo 25.96, Kopenhaga 26.67 i pół, Sztokholm 26.80, Hiszpanja 1.98, Bukareszt 62 3/4, Berlin 23.70 3/4, Belgrad 176, Montreal 100.03.

Kanton a Moskwa

Co mówi przywódca kantończyków o stosunku rządu kantońskiego do komunizmu?

Wiedeń, 4 4. PAT. „N. Wien. Tageblatt" donosi z Paryża, że jeden z korespondentów dzienników paryskich miał rozmowę z ministrem spraw zagranicznych rządu kantońskiego Czenem, który oświadczył, że program polityczny kantończyków ze jednej strony ma wiele wspólnego z programem komunistycznym. Z tego powodu współdziałanie z Moskwą jest dla Kantonu korzystnem. Z drugiej strony jest mu przeciwnym i w polityce zagranicznej rozchodzą się drogi Moshwy i Kantonu.

Paryż. 4. 4. PAT. Minister spraw zagranicznych rządu kantońskiego Czen oświadczył w wywiadzie korespondentowi „Petit Parisien" w Szanghaju, że rewolucja w Chinach ma charakter narodowy, a nie komunistyczny. Generał oświadczył, że przyszłe Chiny będą życzliwie witały udziały kapitału i przemysłu zagranicznego w swojem życiu gospodarczem. Rząd roztaczać będzie opiekę nad wszystkiemi przed siębiorstwami gospodarczemi pod warunkiem, iż nie będą ujawniały tendencyj politycznych.

Krwawe starcia przy rozbrajaniu robotników

Londyn, 4 4. PAT. Z Szanghaju donoszą, że gen. Czen Kai Szek zaczął rozbrajać organizacje robotnicze. W Hang-Czen doszło z tego powodu do zaciętych starć, przyczem robotnicy stracili 100 ludzi. Podobnych zajść oczekują również w Szanghaju. Rozprężenie w armji północnej wzmaga się.

Wojska południowe nie marnują czasu!

Londyn, 4 4. PAT. Dzienniki donoszą, że wojska armji południowej po swych zwycięstwach pod Szanghajem i Nankinem nie tracą czasu lecz posuwają się nieustannie w kierunku północnym na Pekin.

20 interpelacyj w sprawie chińskiej

Londyn. 4. 4. PAT. Sir A. Chamberlain odczyta dziś na posiedzeniu izby gmin sprawozdanie z przebiegu wypadków w Chinach. W związku z tem deputowani izby zgłosili na ręce speakera 20 interpelacyj, na które, jak się spodziewają,

Londyn, 4 4. (L) W dniu dzisiejszym musiał Chamberlain odpowiadać na cały szereg interpelacyj w sprawie chińskiej. Na ogół stwierdził minister, że sytuacja w Hankau nie jest groźna. Zachodzi jednak obawa nowych powikłań. Minister stwierdził, że rząd brytyjski zdecydowany jest wystąpić przy pomocy wszystkich możliwych środków przeciwko rządowi kantońskiemu, nawet w tym wypadku, gdyby W. Brytanja była w akcji swej osamotniona. min. odpowie w ciągu swojego przemówienia.

Program stacyj radjofonicznych

Wtorek, 5 kwietnia

Kraków (422 m) 17·15—18·40 Transmisja z Warszawy 18·40—19 Rozmaitości. 19—19·25 Odczyt pt. „O powszechności potrzeb twórczych", wygł. prof. S. Janeczek. 19·30—19·55 Odczyt pt. „W świętem mieście Tunisie Kairuanie", wygł. prof. Dr W. Szafer. 20—20·30 Przerwa ew. Komunikaty. 20·30 Transmisja z Warszawy.

Warszawy (1111 m) 15—15·25 Komunikaty gospodarczy i meteorologiczny. 16—16·25. Wykład drugi dla maturzystów szkół średnich z cyklu „Nauka o Polsce Współczesnej". 17·15 Koncert popołudniowy. 18·40—19 Rozmaitości. 19—19·25 Odczyt pt. „Życie obyczajowe i towarzyskie Paryża po Wielkiej Rewolucji". 19·45—20·10 Odczyt pt. „Dzieje Kwiatu". 20·10—20·30 Przerwa, przypuszczalnie komunikaty. 20·30 Koncert kameralny poświęcony Beethovenowi. Po koncercie sygnał czasu. Komunikaty.

Wiedeń (517.2, 577 m) 16·15 Koncert. 18 Godzina dla kobiety. 20·05 Wieczór sonat Beethovena. 21·05 Wieczór pieśni ludowej.

Berlin (483.9, 566 m) 16·30 Ork. kameralna. 19·05 Odczyt „Sądy pracy". 20·30 Wesoły wieczór. 21·30 Transmisja dalekich stacyj.

Medjolan (322.8 m) 21 Transmisja opery.

— **DJABLIK DRUKARSKI.** W podtytule wczorajszego artykułu wstępnego pt. „Zmartwychwstający liberalizm w Anglji" miało być: „Zachwianie (a nie „zachowanie") systemu „dwóch partyj".

Z POCZTY. Z dniem 11 bm. reaktywuje się posiednictwo pocztowe. Rycerka górna przynależy urząd pocztowy Rajcza k. Żywca.

REPERTUARY TEATRÓW KRAKOWSKICH

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO
(pocz. o godz. 8 wiecz.)

Wtorek: „Kochanek Sybilli Thompson".
Środa: „Potęga reklamy".

REPERTUAR KINOTEATRÓW

UCIECHA: „Student z Pragi" (Konrad Veidt, Werner Kraus, Agnes Esterhazy).
WARSZAWA: „Pierwszy wystrzał w carat".
SZTUKA: „Romans arcyksiężnej" (Harry Liedtke i Xenia Desni).
PROMIEŃ: „Żoneczka na urlopie".
BAGATELA: „Ostatni uśmiech błazna".
REDUTA: „Krwią zmazane winy", „Gdzie djabeł nie może" oraz „Precz ze służącemi!"

Z działalności Żyd. Komitetu Ratunkowego

Zjazd Komitetów okręgu rzeszowskiego.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Rzeszowie, pod przewodnictwem prezesa tamt. Żydowskiego Komitetu Ratunkowego, Dra Samuela Reicha, Zjazd przedstawicieli Żyd. Komitetów Ratunkowych okręgu rzeszowskiego.

Na Zjeździe tym reprezentowane były miasta: Rzeszów, Jarosław, Łańcut, Leżajsk, Przeworsk, Strzyżów, Niebylec, Sokołów, Kolbuszowa, Czudec, Tyczyn, Sędziszów.

O celach Żyd. Komitetu Ratunkowego i konieczności zakładania Stowarzyszeń „Gemilat Chasudim" referował p. radca Pfeffer z Krakowa, poczem w dyskusji wszyscy mówcy zobowiązali się rozwinąć intenzywną akcję na rzecz Stowarzyszeń „Gemilat Chasudim". Wiceprezes Kahału jarosławskiego, p. Halberstam, wykazał, że przy dobrej woli kilku jednostek, jarosławski Komitet potrafił w ciągu krótkiego czasu od ludności miejscowej, wśród której znaczną ilość stanowią uchodźcy z Cieszanowa, Sieniawy i t. d., zniszczeni pożogą wojenną, zebrać kwoty, które zaimponować mogą innym miastom. Lustracja, przeprowadzona przed kilku dniami z ramienia „Jointu" w Jarosławiu, stwierdziła wzorowy porządek w pracach Komitetu jarosławkiego. — Rzeszowski reprezentant, radca Skarbu p. Tennenbaum, złożył sprawozdanie z czynności Komitetu w Rzeszowie, z którego wynika, że udzielono 112 kupcom i 53 rękodzielnikom pożyczek na łączną kwotę zł. 17.890.

Zebrani po wyczerpującej dyskusji uchwalili, aby Centralny Komitet poruczył lustrację w miejscowościach okręgu jarosławskiego Komitetowi w Jarosławiu, a w okręgu rzeszowskim Komitetowi w Rzeszowie. Zebrani przyrzekli w jak najrychlejszym czasie powołać do życia Stowarzyszenia „Gemilat Chasudim", gdyż dotychczasowa działalność Żyd. Komitetu Ratunkowego dała niezbite dowody żywotności tej instytucji, która w obecnym czasie niejedną egzystencję uratowała od kompletnej ruiny.

KUPUJCIE NA ŚWIĘTA CENY ZNIŻONE!

Porcelanę stołową i szkło

z pierwszorzędnych fabryk zagranicznych i krajowych u firmy

A. EDER

Kraków Florjańska 6

CORDIS

pieniąca się kąpiel jodłowa zawierają a

KWAS WĘGLOWY

wspaniały środek przeciw chorobom serca, neurastenji i reumatyz.

Jordanin Dr W. Sedlitzky'ego
kąpiel przeciw

OTYŁOŚCI

(zawiera: jod, żelazo, sole) powod. schudnięc. nieszkodl. Zapytajcie się lekarza!

Zasnąć niemożna

nie uspokoiwszy nerwów kąpielą jodłową zaprawioną tabletkami

„ABIETIN"

Wpływ kąpieli na cały ustrój nerwowy pogodny zdumiewający.

Do nabycia w aptekach drogerjach, perfumer. lub przez Zakłady Przemysłowe Karol Szopper S. A., Bielsko

---

Sól Rabczańska

zawierająca wydatnie **jod i brom,** nadaje się do wszelkich zabiegów leczniczych w ten zakres wchodzących. W pierwszym rzędzie stosuje się ja do kąpieli słono-jodowych przy angielskiej chorobie, skrofułach, chorobach przemiany materji, limfatyczności, zapaleniu stawów, reumatyzmie, porażeniach, otłuszczeniu, przy niektórych chorobach skórnych i t. d. Pozatem służy do płukań, wziewań i zmywań. **Sól ta przewyższa swoją wartością sole morskie i wszelkie inne, także zagraniczne, sole jodowe.**

Do nabycia we wszystkich aptekach, droguerjach i składach aptecznych

Reprezentacja na Polskę: Kraków, Sławkowska 6. Tel. 3050.

Dywany perskie i kilimy do naprawy, przyjmuje „Dywan" Tkalnia dywanów i kilimów, Kraków-Podgórze, Kingi 9 tramwaj 3. Poleca dywany i kilimy po cenach bezkonkurencyjnych

---

Wszelkie materjały do budowy

polecają

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE KRAKÓW UL. LWOWSKA 2.

DROBNE OGŁOSZENIA

DYWANY, chodniki, narzuty na otomany, kapy, portjery, linoleum i ceraty poleca w wielkim wyborze A. Nussbaum, Kraków, Dietla 45.

BEZPŁATNE prospekty listownych kursów stenografji, kaligrafji wysyła Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygla 12.

PANNY piszącej na maszynie, znającej się na buchalterji, poszukuje większe przedsiębiorstwo handlowe. Własnoręczne oferty wraz z referencjami sub „LO" do Adm. „N. Dziennika".

CHŁOPCA z lepszego domu przyjmę do praktyki (sobota wolna). Zgłoszenia między godz. 3—4: E. Horowitz, Szewska 11.

POSZUKUJE SIĘ chłopca z lepszego domu do praktyki. Wiadomość: M. Timberg, Kraków, Miodowa 6.

BYŁY SUBJEKT, lat 42 (chorował dłuższy czas na grypę) zwraca się do serc litościwych o jaką przechodzoną odzież na święta; zarazem prosi o jakieś zajęcie, gdyż znajduje się bez środków do życia. Bóg wynagrodzi. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje z grzeczności WP. Haberowa, Podgórze, Rynek, dla „J. M.".

PRAKTYKANTA kwalifikowanego najchętniej z branży farb, przyjmę natychmiast. Wiadomość: ul. Starowiślna 52, parter.

KARNISZE mosiężne, Nakrycia alpakowe (Berndorf), Wagi stołowe i dziesiętne, Prymusy szwedzkie, Naczynia kuchenne, Wióra do podłóg, poleca najtaniej: Henryk Kornhäuser, Kraków, Krakowska 4.

POSZUKUJĘ zdolnej buchalterki, umiejącej samodzielnie prowadzić korespondencję polsko-niem. Zgłoszenia: A. Wachsman, Krakowska 7.

FARBY, lakiery do podłóg i mebli, artykuły gospodarcze najtaniej na święta: M. Kreisler, Grodzka 46, tel. 3447.

PRAKTYKANTA poszukuje Dom spedycyjny Schamrotha, Wielopole 13.

PRAKTYKANT (krakowski, mieszkający przy rodzicach) potrzebny od zaraz. Wiadomość: Grünberg, Wiślna 9.

REIFER Naftali unieważnia skradzioną książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. Wadowice, oraz dowód osobisty.

KONC. BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE S. MONDERER, KRAKÓW, KALWARYJSKA 14

Organizuje biura, księgowość, administrację; sporządza bilanse; przeprowadza rewizje ksiąg handl. etc. oraz rozliczenia skomplikowanych rachunków. — Pierwszorzędne zaufane siły fachowo-komercjalne.

ROWERY, INSTRUMENTY MUZYCZNE

oraz części składowe do tychże polecają najtaniej w wielkim wyborze

Bracia Feigenbaum, Kraków, Meiselsa 5

Odsprzedawcom wysyłamy cenniki

Zawiadomienie.

Zawiadamiam, że p. Izydor Frey z Niedzicy nie jest już spólnikiem przedsiębiorstwa tartacznego i handlu drzewem, prowadzonego dotąd pod firmą Jakób Engel i Izydor Frey w Niedzicy, i że przedsiębiorstwo to stanowi obecnie wyłączną moją własność i jest prowadzone pod moją firmą. Wobec tego p. Izydor Frey nie jest upoważnionym do zawierania jakichkolwiek umów, powyższego przedsiębiorstwa i handlu dotyczących.

Jakób Engel.

UWAGA! Darmo! 10.000 premji! Darmo!

Celem rozpowszechnienia firmy naszej na prowincji i dania możności zapoznania się z naszemi artykułami towarów, postanowiliśmy rozesłać każdemu nadsyłającemu nam swój adres dokładny, premję zupełnie bezpłatnie. Adresować: Warszawa, Dom Towarowy Swieca i Ska, Chłodna 6. Skrzynka poczt. 1552

L. 2885/27. II. b.

Ogłoszenie licytacji

Dnia 26 kwietnia 1927 r., t. j. we wtorek będą sprzedane w drodze publicznej licytacji ruchomości, jak: maszyny do pisania, kasa ogniotrwała, urządzenie biurowe (biurka, szafy, registratury i t. d.), kilkanaście wagonów siatki drucianej i drutu do wyrobu tejże, większa ilość siatki materacowej, gwoździ i wiele innych wyrobów żelaznych.

Licytacja odbędzie się w Podgórzu — Zabłocie, ul. Romanowicza L. 9, o godz. 10 rano.

Magistrat stoł. król miasta Krakowa.

Nerwowi, neurastenicy

cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energji, melancholję, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennicę, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymają bezpłatnie broszurę Dr. Weisego

Słabość nerwów. Dr. Gebhard i Ska, Gdańsk

Nowe siły mężczyźnie

daje **„Yopuamin"** oddawna wypróbowany i naukowo spreparowany środek. 50 dawek 12 zł ze sposobem użycia

Dr. Gebhard & Co., Gdańsk

+ PRZECIWKO SZCZUPŁOŚCI +

używać stale należy oddawna uznanych „Wschodnich Pigułek Wzmacniających"

Powodują one już w krótkim czasie znaczny przyrost na wadze, kwitnący wygląd oraz pełne piękne kształty ciała (u pań przepyszny biust), potęgują chęć do pracy, wzmacniają krew i nerwy. Gwarant. jako nieszkodliwe i zalecane przez lekarzy. — Wiele podziękowań. Cena paczki zł 8. 4 paczki, potrzeb. do całkowitej kuracji, zł 25

DR. HUGO CARO, Sp. z o. o., GDAŃSK

Na cel Machzike-Cholim

szacuje brylanty, perły, srebro, złoto i biżuterję SINA HERZOG, zakład jubilerski w Krakowie, ul. Krakowska 10.

Jak Cię widzą — Tak Cię piszą?

Ubrania w pierwszorzędnem wykonaniu

Firma Hojtasz i Wolkowicz
Kraków, Podwale L. 5. — Tel. 3346

Ceny niskie. — Warunki dogodne.

כשר לפסח

Zamówienia na **„POTOKOL"** przyjmuje zastępca Ski Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE"

WINCENTY MOSZKOWSKI
Kraków, Wrzesińska 3. Tel. 2419.

Opuściła prasę nowa książka **Anna Rappel**

ODGŁOSY SERCA Zbiór poezji i prozy

1) Elegje 2) Szkice wierszem 3) Bajki 4) Opisy 5) Palestyna. — Proza: 1) W drodze do Palestyny 2) Haifa, 3) Nieco o Palestynie i 4) Apel do kobiet żydowskich.

Cena zł. 2

Skład Główny: **Księgarnia M. J. FREID i Ska Warszawa, Rymarska 16.**

KROJE NA SUKNIE płaszcze, ubranka dziecięce na miarę osobistą, wedle wszelkich żurnali, zamawiać można w księgarni **„Ruch"**

Kraków, ulica Szczepańska L. 9.

Zamówienia na prowincję uskutecznia się natychmiast

Wanny, wanienki i nasiadówki

poleca

najtaniej pracownia blacharska Jakóba Grossmana Kraków, Jakóba 3.

Redaktor naczelny: Dr. W. Berkelhammer. — Red. odpow. Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7